

Eindrapport

Evaluatie Subsidieregeling Fietsersbond 2007

Definitief | Utrecht, 27 juli 2011

Samenvatting

In de Subsidieregeling vereniging Fietsersbond 2007 is vastgelegd dat het ministerie van Infrastructuur en Milieu jaarlijks subsidie verstrekt aan de vereniging Fietsersbond. De subsidieregeling loopt af in 2011 en daarom heeft XTNT Experts in Traffic and Transport in opdracht van het ministerie een evaluatiestudie uitgevoerd naar de doeltreffendheid en effecten van de subsidieregeling in de praktijk.

Uitgevoerde activiteiten

In de subsidieregeling is opgenomen dat de subsidie ingezet mag worden voor het in stand houden van de vereniging en voor het uitvoeren van projecten gericht op belangenbehartiging, het handhaven of verhogen van het aantal fietsers en het verhogen van de verkeersveiligheid. Binnen deze randvoorwaarden bepaalt de Fietsersbond waaraan zij de subsidiegelden besteed. Het ministerie stuurt hier beperkt op.

Concreet heeft de Fietsersbond de volgende activiteiten ondernomen met de subsidiegelden:

- de ondersteuning van vrijwilligers door professionele krachten van het Landelijk Bureau (vraag- en aanbodgericht);
- de ondersteuning van lokale afdelingen bij het werven van vrijwilligers;
- de ondersteuning van Fietsersbond leden en overheden bij de groei van het aantal afdelingen;
- het uitvoeren van projecten samen met de lokale afdelingen en provinciale teams met als doel het analyseren van het lokale en regionale fietsklimaat, het mogelijk maken van een benchmark tussen overheden (Fietsbalans) en het kunnen melden van ergernissen in infrastructuur (Meldpunt 'Mijn slechtste fietspad');
- de inbreng van kennis en ervaring bij kennisontwikkeling over onderwerpen gerelateerd aan de fiets door deelname aan diverse CROW-werkgroepen en het Fietsberaad;
- de inbreng van de fiets in het beleid van grote landelijke partijen;
- het uitwerken van de koers en richting van de Fietsersbond.

De Fietsersbond houdt zich aan de procesmatige en inhoudelijke randvoorwaarden die gesteld zijn in de subsidiebeschikking. De activiteiten passen binnen de randvoorwaarden van de subsidiebeschikking: de Fietsersbond heeft expliciet aandacht gegeven aan het verhogen van de verkeersveiligheid en het verhogen van het gebruik van de fiets. Alle activiteiten dragen bij aan de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau. De uitgevoerde projecten passen bij het werk van een belangenvereniging.

Belangenbehartiging is effectief

Beleidsmedewerkers van overheden en de vrijwilligers van de Fietsersbond beoordelen de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau als effectief. De Fietsersbond behaalt concrete resultaten en krijgt op alle overheidsniveaus onderwerpen op tafel. De beleidsmedewerkers zien een toegevoegde waarde van de Fietsersbond en beoordelen de adviezen over het algemeen als goed. Aandachtspunt is de manier van adviseren door de vrijwilligers. De vrijwilligers zijn positief over de ondersteuning die zij krijgen en geven aan dat dit hun belangenbehartiging verbeterd.

Fietsersbond werkt doeltreffend

De Fietsersbond zet de subsidie doeltreffend in: zij werkt doelgericht en projectmatig. Daarnaast is zij een fijne samenwerkingspartner voor vrijwilligers en landelijke partijen. Belangrijk positief punt is dat de Fietsersbond de fiets plaatst in het totale verkeers- en vervoerssysteem en zich niet beperkt tot de fiets. Daarnaast vraagt zij niet alleen om aandacht en maatregelen, maar denkt en werkt zij mee.

Gewerkt aan aanbevelingen uit vorige evaluatie

De Fietsersbond is aan de slag gegaan met de aanbevelingen uit de vorige evaluatie. Zo heeft zij aandacht gehad voor het vergroten van het aantal fietsers via de lokale, regionale en landelijke overheden. Daarnaast heeft zij in de Koers 2015 helder aangegeven de (potentiële) fietser centraal te willen stellen en is in projecten als Rij2op5 en Heel Nederland Fietst ook direct de niet-fietser aangesproken. Ook heeft de Fietsersbond op sommige plekken afdelingen kunnen opzetten en heeft zij geïnvesteerd in het vinden van contactpersonen op de plekken waar geen afdeling op te starten bleek. Met name in de plattelandsgebieden zijn het aantal vrijwilligers en de afdelingen schaars en bedient een lokale afdeling vaak meerdere gemeenten. De aandacht per gemeente is daardoor kleiner. Het is echter wel de vraag of dit erg is. In kleine, plattelandsgemeenten lijkt de behoefte aan de inzet van de Fietsersbond kleiner dan in grotere, Randstedelijke gemeenten.

Huidige wijze van financiering niet passend

De wijze van financiering is niet passend. In de subsidiebeschikking wordt er onderscheid gemaakt in instandhouding en projecten. In de praktijk is dit onderscheid er niet: in beide gevallen wordt er gewerkt aan de ondersteuning en verbetering van de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Daarnaast worden er kwantitatieve doelen gesteld (verhoging fietsaandeel, verhoging verkeersveiligheid), terwijl er niet kwantitatief bepaald kan worden in hoeverre de Fietsersbond hieraan heeft bijgedragen.

Aanbevelingen voor de nieuwe subsidieregeling

Wij bevelen aan in een volgende subsidieregelingen geen onderscheid te maken in subsidie voor instandhouding of projecten en daarnaast niet kwantitatief of doelgericht te sturen op de activiteiten die de Fietsersbond onderneemt. Wij raden aan in de subsidiebeschikking alleen mee te geven dat de subsidie besteed dient te worden aan activiteiten die de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau ondersteunen en verbeteren.

Wij adviseren het ministerie om de uitvoering van de verbeterpunten uit de evaluatie niet formeel vast te leggen in de subsidieregeling of de subsidiebeschikkingen, maar om wel de vinger aan de pols te houden hoe de Fietsersbond zich inzet om de effectiviteit van de belangenbehartiging op peil te houden of te vergroten. Dit kan door de inzet van de Fietsersbond op het verbeteren van de effectiviteit van de belangenbehartiging te agenderen voor de formele halfjaarlijkse overleggen.

Over vijf jaar kan de Fietsersbond kwalitatief worden beoordeeld op hoe vrijwilligers de ondersteuning van het Landelijk Bureau beleven en op of de beleidsmedewerkers van overheden en landelijke partijen de belangenbehartiging als effectief ervaren.

Aanbevelingen voor werkwijze en inzet van de Fietsersbond

De belangrijkste aanbevelingen voor de Fietsersbond zijn:

- Expliciet aandacht hebben voor de trends in vrijwilligerswerk en een strategie te bedenken hoe het vrijwilligerswerk van de Fietsersbond hierop kan worden aangepast.
- Geen doel op zich maken van het oprichten van afdelingen, maar de koers af te stemmen op het type gemeente en type gebied.
- Aandacht te hebben voor de activistische houding van enkele vrijwilligers en medewerkers en hen te trainen in vaardigheden.
- De vrijwilligers goed te laten aanhaken bij de projecten die Landelijk Bureau op landelijk niveau uitvoert.
- Aandacht te blijven houden voor verkeersveiligheid en het fietsgebruik.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Achtergrond en aanpak evaluatie	7
1.1 Achtergrond van de subsidieregeling	7
1.2 De vraagstelling van deze evaluatie	7
1.3 Leeswijzer	8
2. Evaluatie gericht op doelgroepen	9
2.1 Achtergrond: werkwijze Fietsersbond	9
2.2 Aanpak evaluatie	9
3. Beschrijving subsidieregeling	11
3.1 Het subsidiebedrag	11
3.2 Gesubsidieerde activiteiten	12
3.3 Activiteiten projectensubsidie passen binnen subsidiebeschikking	15
3.4 Conclusie	18
4. Lokale belangenbehartiging	19
4.1 Effectiviteit positief beoordeeld	19
4.2 Lokale afdeling bereikt concrete resultaten	19
4.3 Lokale afdeling krijgt onderwerpen op tafel	20
4.4 Projecten dragen bij aan effectiviteit belangenbehartiging	20
4.5 Toename kennis en vaardigheden vrijwilligers	21
4.6 Aantal blinde vlekken afgenomen, maar niet verdwenen	21
4.7 Aandachtspunten	23
4.8 Conclusie	24
5. Regionale belangenbehartiging	25
5.1 Effectiviteit positief beoordeeld	25
5.2 Onderwerpen komen op de agenda	25
5.3 Acties en projecten uit de subsidie minder relevant	25
5.4 Regionale belangenbehartiging blijft kwetsbaar	26
5.5 Conclusie	26
6. Landelijke belangenbehartiging	27
6.1 Ook landelijke belangenbehartiging heeft effect	27
6.2 Inzet verbeterd in de afgelopen jaren	27
6.3 Landelijk Bureau behaalt concrete resultaten	28
6.4 Beeld van de Fietsersbond positief	28
6.5 Aandachtspunten	29
6.6 Conclusie	29

7.	Wijze van financiering	31
7.1	Werkwijze verloopt volgens subsidiebeschikking	31
7.2	Ministerie stuurt niet op inhoudelijke invulling subsidie	31
7.3	Projecten passen bij een belangenvereniging	32
7.4	Wijze van financiering nu en in de toekomst	32
7.5	Conclusie	33
8.	Conclusie	35
8.1	Het effect van de subsidie in de praktijk	35
8.2	Antwoord op de zes evaluatievragen	35
8.3	Aanbevelingen	37

1. Achtergrond en aanpak evaluatie

1.1 Achtergrond van de subsidieregeling

De Fietsersbond

De Fietsersbond is sinds 1975 de belangenvereniging voor fietsers in Nederland¹. Op dit moment telt de Fietsersbond zo'n 35.000 leden en werken actieve vrijwilligers in zo'n 150 gemeentelijke (onder)afdelingen en 12 provinciale teams aan lokale verbeteringen voor de fietser. Thema's waaraan de Fietsersbond werkt zijn onder andere comfortabele en snelle fietsroutes, meer en betere stallingen, de aanpak van fietsdiefstal en grotere verkeersveiligheid voor fietsers. Daarnaast geeft de Fietsersbond voorlichting over fietsen en fietsproducten, komt zij op voor de belangen van fietsers in het verkeer en doet zij onderzoek ter bevordering van veilig, snel en gezond fietsen.

Subsidie van de minister van Infrastructuur en Milieu

Op 30 oktober 2006 is de Subsidieregeling vereniging Fietsersbond 2007 vastgesteld (nummer HDJZ / AWW / 2006-1560). Deze regeling is de juridische basis voor het verstrekken van subsidie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu aan de vereniging Fietsersbond. De minister verleent subsidie om:

- de vereniging Fietsersbond in stand te houden;
- de vereniging Fietsersbond projecten te laten uitvoeren. Deze projecten zijn gericht op:
 - het behartigen van belangen van fietsers in de besluitvorming van overheden, openbaar vervoersbedrijven en marktpartijen;
 - het creëren van meer en betere mogelijkheden om het aantal fietsers in het verkeer te handhaven dan wel te vergroten;
 - het verhogen van de verkeersveiligheid, in het bijzonder gericht op het terugdringen van het aantal verkeersgewonden en –doden.

De subsidieregeling is op 1 januari 2007 in werking getreden en vervalt met ingang van 1 januari 2012.

1.2 De vraagstelling van deze evaluatie

In de regeling en bijbehorende toelichting is vastgelegd dat in 2011 een evaluatieverslag moet worden vastgesteld over de doeltreffendheid en de effecten van de subsidieregeling in de praktijk. De resultaten van deze evaluatie zijn de onderlegger voor een eventuele nieuwe regeling.

Centraal in deze evaluatie staan zes vragen:

1. In welke mate is de Fietsersbond effectief in het behartigen van belangen van fietsers in de besluitvorming van regionale en lokale overheden?
2. In welke mate is de Fietsersbond effectief in het behartigen van belangen van fietsers in de besluitvorming van de landelijke overheid en landelijk opererende organisaties zoals ProRail, NS, et cetera?

¹ Op 18 oktober 1975 werd de Eerste, Enige, Echte Wielrijders Bond, de ENWB, opgericht.

3. De evaluatie uit 2006 concludeerde dat de Fietsersbond in 2006 sterk overheidsgericht was en sterk nadruk legde op het realiseren van goede fietsvoorzieningen. Aanbeveling was om zich meer ook direct te richten op het stimuleren van fietsgebruik. In hoeverre heeft de Fietsersbond dit gerealiseerd?
4. De evaluatie uit 2006 constateerde ook dat het voor de Fietsersbond soms lastig was om gemeenten te bereiken waar geen lokale afdeling actief was. In hoeverre is de Fietsersbond erin geslaagd om deze 'blinde vlekken' op te vullen?
5. Is de huidige wijze van financiering van de Fietsersbond passend en effectief gezien hetgeen het ministerie van de Fietsersbond vraagt?
6. Passen de projecten die de Fietsersbond de afgelopen vijf jaar heeft gedaan binnen de doelstellingen van de subsidie? Zijn dit activiteiten die bij uitstek passen bij het werk van een belangenorganisatie of zijn het taken die een marktpartij voor het Rijk kan uitvoeren?

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op de werkwijze bij het uitvoeren van deze evaluatie. Daarvoor beschrijven we eerst de werkwijze van de Fietsersbond en gaan we daarna in op de aanpak van deze evaluatie. In hoofdstuk 3 beschrijven wij waarvoor de subsidiegelden zijn ingezet en beantwoorden wij evaluatievraag 3 en het eerste deel van vraag 6. Evaluatievragen 1, 2 en 4 beantwoorden wij in hoofdstuk 4 tot en met 6. Hier is teruggekeken op de activiteiten van de Fietsersbond voor respectievelijk lokale, regionale en landelijke belangenbehartiging en het effect dat de Fietsersbond daarmee in de praktijk heeft bereikt. In hoofdstuk 7 staat de werkwijze rondom de subsidie en de manier van subsidieverstrekking centraal en beantwoorden wij evaluatievragen 5 en 6.

Iedere hoofdstuk eindigt met een paragraaf conclusies en aanbevelingen. Deze zijn samengevat in hoofdstuk 8.

2. Evaluatie gericht op doelgroepen

2.1 Achtergrond: werkwijze Fietsersbond

De Fietsersbond zet zich in om het belang van de fietser bij diverse doelgroepen te behartigen, namelijk: politici, landelijke vervoerders, kennisinstututen en alle overheidslagen (gemeente, provincie, regio en rijk). Dit doet zij met betaalde medewerkers en vrijwillige krachten. De betaalde medewerkers werken op het Landelijk Bureau. Dit zijn beleidsmedewerkers, mensen die de lokale afdelingen ondersteunen (Kaderondersteuning), redacteuren van de Vogelvrije Fietser en de website, de ledenadministratie en de marketeers. Het Landelijk Bureau richt zich op:

- De ondersteuning van de vrijwilligers met kennis en vaardigheden, maar ook met actiemateriaal en voorbeelden uit het land.
- De behartiging van de belangen van de fietser op landelijk niveau. Dit betekent dat zij kennis over de fietser en hun belangen inbrengen bij andere belangenverenigingen en bij kennisinstellingen. Daarnaast proberen zij het beleid van het rijk, de politieke partijen en landelijke vervoerders te beïnvloeden ten voordele van de fietser en hierbij aan de fiets gerelateerde onderwerpen op de agenda te zetten.
- Het initiëren, uitvoeren en begeleiden van projecten, zoals de Fietsbalans, het Meldpunt 'Mijn slechtste fietspad', Rij2op5 en Fiets Filevrij. Deze projecten voert de Fietsersbond deels uit samen met de vrijwilligers van de lokale afdelingen en provinciale teams.
- Het onderhouden van contact met hun leden via bijvoorbeeld de Vogelvrije Fietser en het betrekken van haar leden in activiteiten.

De vrijwilligers zijn verenigd in lokale afdelingen of provinciale teams. Zij zetten zich in om op lokaal en regionaal niveau de overheden te beïnvloeden en de fietser meer centraal te zetten in het beleid en de beleidsuitvoering. Daarnaast werken zij aan concrete acties om aandacht voor de fiets te krijgen van media, burgers, ambtenaren en bestuurders. Ook onderhouden zij contacten met hun leden en proberen zij hen zoveel mogelijk te betrekken bij activiteiten.

In enkele gemeenten en provincies werken betaalde krachten. De betreffende overheid subsidieert de kosten van deze medewerkers om de belangen van de fietser in te brengen bij regionale en lokale overheden.

2.2 Aanpak evaluatie

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft XTNT Experts in Traffic and Transport deze evaluatiestudie uitgevoerd. Uitgangspunt in deze evaluatie is dat er geen één op één relatie te leggen is tussen het ingezette geld en de gestelde doelen. De kwaliteit van de belangenbehartiging wordt niet alleen bepaald door de inzet die gepleegd kan worden met subsidiegeld. Het gaat ook om de kwaliteit en inzet van lokale vrijwilligers en de activiteiten die de Fietsersbond onderneemt met eigen geld of geld uit aanvullende subsidies. Daarnaast is niet te bepalen wat de Fietsersbond kwantitatief bijdraagt aan de verhoging van het fietsaandeel en de verhoging van de verkeersveiligheid. Het eindresultaat van deze evaluatie is daarom een kwalitatieve beschrijving van de effectiviteit van de belangenbehartiging, voor zover mogelijk gekoppeld aan de subsidie van het ministerie.

Beschrijving werkzaamheden

Aangezien niet alle werkzaamheden van de Fietsersbond onder deze subsidie van het ministerie vallen, hebben wij eerst de gesubsidieerde activiteiten en het hiervoor ingezette budget op een rij gezet. Daarnaast hebben wij de activiteitenplannen en jaarverslagen bekeken op consistentheid en correctheid. In overleg met de Fietsersbond is ingegaan op de uitgevoerde activiteiten en de gemaakte keuzes.

Mening betrokkenen

Het grootste deel van deze evaluatie bestaat uit het inventariseren van de mening van diverse betrokkenen:

- medewerkers van het Landelijk Bureau (face to face interviews);
- vertegenwoordigers van landelijke partijen² (face to face interviews);
- beleidsmedewerkers van gemeentelijke, provinciale en regionale overheden (kwalitatieve enquête en aanvullende telefonische interviews);
- vrijwilligers van lokale afdelingen en provinciale teams (kwalitatieve enquête en aanvullende telefonische interviews).

In de inventarisatie zijn wij ingegaan op de effectiviteit en doeltreffendheid van de gesubsidieerde activiteiten. Onder effectiviteit verstaan wij in hoeverre de ondernomen activiteiten hebben geleid tot concrete resultaten zoals onderwerpen op tafel krijgen, meer aandacht voor de fiets in gemeentelijke beleidsplannen, meer actieve vrijwilligers en meer kennis over de fietser. Kortom, de doorwerking van de inzet van de Fietsersbond op het beleid bij overheden en landelijke partijen.

Onder doeltreffendheid verstaan wij de wijze waarop de resultaten worden behaald. Hiervoor hebben wij gekeken naar de interne werkwijze bij de Fietsersbond, de samenwerking met landelijke partijen en overheden en de aansturing vanuit het ministerie.

In deze evaluatie is niet alleen teruggekeken. Ook is aandacht besteed aan de toekomst: aan welke onderwerpen zou de Fietsersbond aandacht moeten besteden en op welke manier zouden ze dit moeten doen. Vaak genoemde adviezen zijn opgenomen in dit rapport. De overige adviezen zijn doorgegeven aan de Fietsersbond.

In bijlage 1 is aangegeven welke onderwerpen per doelgroep centraal hebben gestaan en is de respons per doelgroep weergegeven.

Aanvullende input

In deze evaluatie is ook gebruik gemaakt van resultaten uit de enquête van de Fietsersbond over Fietsbalans 2. Deze enquête is gehouden in het voorjaar van 2011. 30 gemeenten en 35 Fietsersbondafdelingen gaven hun input.

² ANWB, VVN, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, ProRail, OV-fiets, NS-fiets, Fietsberaad, CROW

3. Beschrijving subsidieregeling

3.1 Het subsidiebedrag

In de jaren 2007 tot en met 2010 heeft de Fietsersbond € 2.617.026 subsidie ontvangen. Daarnaast is voor 2011 € 671.194 aan subsidie begroot. In totaal bestaat de subsidie dus uit € 3.288.220. De activiteiten die de Fietsersbond onderneemt, kan zij niet geheel met de subsidie financieren. Daarom financiert de Fietsersbond ook een gedeelte van deze activiteiten zelf. In tabel 1 zijn de subsidiegelden en totale investering in de activiteiten weergegeven.

Tabel 1: subsidiegelden per jaar

	2007	2008	2009	2010	2011	Totaal	
Subsidie I&M	625.569	645.749*	674.514	671.194*	671.194*	3.288.220	86%
Eigen bijdrage Fietsersbond	34.765	200.523	140.608	51.189	96.829	523.914	14%
Totaal	660.334	846.272	815.122	722.383	768.023	3.812.134	100%

De subsidie van het ministerie en de eigen investering wordt ingezet voor het in stand houden van de vereniging en voor projecten. In onderstaande tabel is de verdeling van de gelden weergegeven.

Tabel 2: totale investering verdeeld over instandhouding en projecten

Instandhouding	271.133	397.642	359.932	450.464	465.952	1.945.123	51%
Lokale en regionale beleidsbeïnvloeding	234.911	309.523	304.261	391.845	377.631	1.618.171	83%
Fietsinfrastructuur	36.222	88.119	55.671	58.619	88.321	326.952	17%

Projecten	389.201	448.630	455.190	271.919	302.071	1.867.011	49%
Fietsbalans	321.476	336.013	370.821	230.181	83.962	1.342.453	72%
Acties	29.228	69.940	54.048	20.383	190.553	364.152	20%
Ontwikkeling Fietsersbond	38.497	42.677	30.321	21.355	27.556	160.406	9%

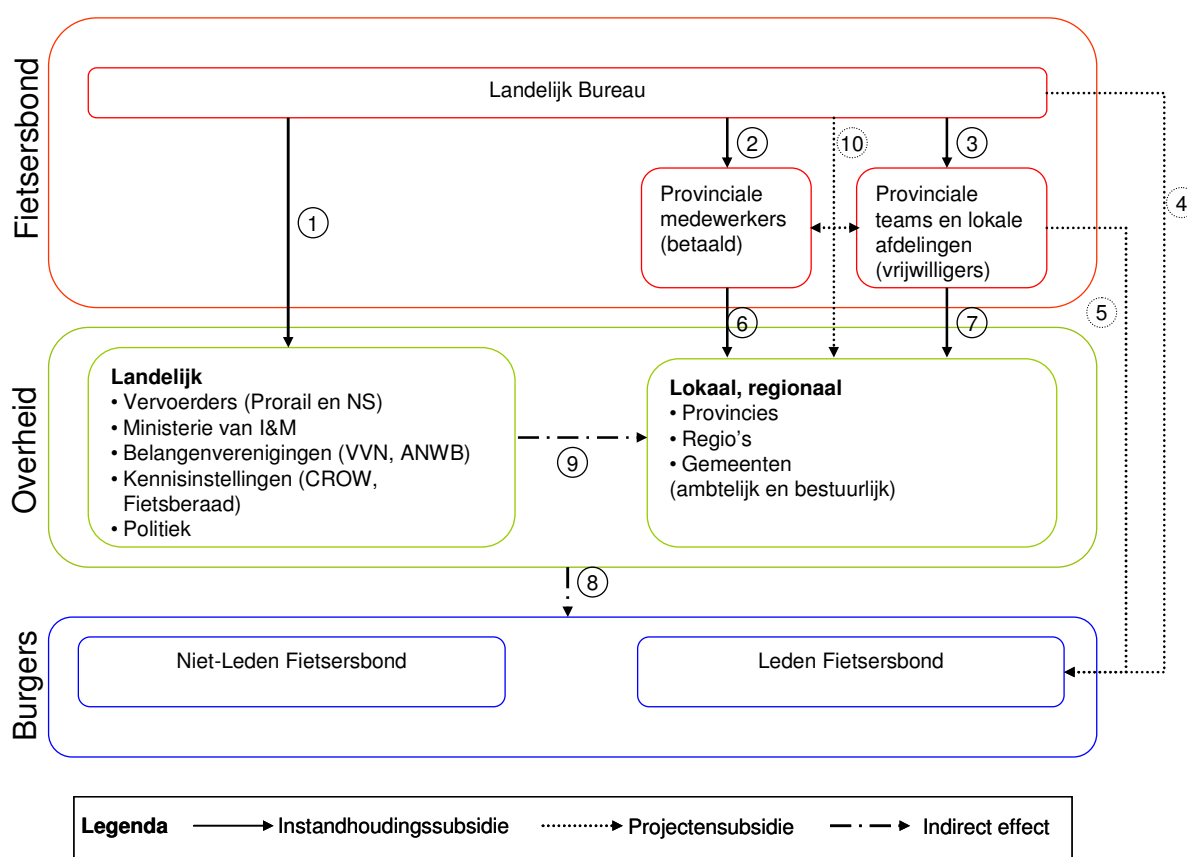
* In de loop van het subsidiejaar maakt het ministerie de keuze of het loonbijstelling percentage (indexering subsidie volgens loonstijging rijks personeel) wordt toegepast. In 2008, 2010 en waarschijnlijk ook 2011 is / wordt er geen loonbijstelling percentage toegepast. De Fietsersbond neemt dit echter wel mee in haar begroting.

3.2 Gesubsidieerde activiteiten

De subsidie van het ministerie heeft slechts betrekking op een deel van de activiteiten van de Fietsersbond. Zij voert bijvoorbeeld ook projecten uit met aanvullende subsidies (Rij2op5, Fiets Filevrij, Heel Nederland Fietst) en met geld van leden (spotjes om leden te werven, blad Vogelvrije Fietser).

In deze paragraaf is aangegeven waaraan de subsidie wordt besteed en op welke manier de belangenbehartiging plaatsvindt. Dit is samengevat in figuur 1.

Figuur 1: organisatie belangenbehartiging door Fietsersbond

3.2.1 Instandhoudingssubsidie

De instandhoudingssubsidie wordt ingezet voor landelijke belangenbehartiging (pijl 1) en de ondersteuning van de lokale / regionale belangenbehartiging (pijl 2 en 3).

Ondersteuning lokale afdelingen en provinciale teams

Gemiddeld 83% van de instandhoudingssubsidie gaat naar de ondersteuning van lokale afdelingen en provinciale teams (pijl 2 en 3) bij hun lokale en regionale belangenbehartiging (pijl 6 en 7).

Concrete activiteiten die plaatsvinden zijn:

- aanbodgerichte Kaderondersteuning: aanbod aan informatiemateriaal en bijeenkomsten voor alle vrijwilligers;
- vraaggerichte Kaderondersteuning: beantwoording van concrete vragen van vrijwilligers;
- specifieke ondersteuning voor provinciale vrijwilligers;
- digitalisering informatie voor vrijwilligers (Ketting, Kettingkast, ledenlijst);
- vervolgcacties naar aanleiding van een tevredenheidsenquête onder vrijwilligers;
- acties voor groei en behoud van actieve vrijwilligers;
- inzet sociale media binnen belangenbehartiging.

Landelijke belangenbehartiging

Gemiddeld 17% van de instandhoudingssubsidie wordt ingezet voor de landelijke belangenbehartiging. Standaard in de landelijke belangenbehartiging is de deelname aan fietsgerelateerde werkgroepen bij organisaties als het Fietsberaad en het CROW. Belangrijk hierbij is kennisontwikkeling en –deling bij onderwerpen gerelateerd aan de fiets. Daarnaast zet de Fietsersbond zich in voor belangenbehartiging bij politieke partijen, het ministerie en landelijke vervoerders (NS, ProRail).

De afgelopen jaren zijn in de landelijke belangenbehartiging de volgende onderwerpen opgepakt:

- bijdrage aan opstellen Fietsparkeur;
- fietsenstallingen bij stations (Op landelijk niveau denkt de Fietsersbond mee in de klankbordgroep van het programma Ruimte voor de Fiets. Hier worden de grote lijnen uitgezet voor het project. Daarnaast worden de verbouwingsplannen van elk station besproken met vrijwilligers van de lokale afdeling.);
- landbouwverkeer;
- aanpak fietsdiefstal;
- lesgeven chauffeursopleiding;
- deelname fietsverlichtingscampagne;
- aandacht kinderen en ouderen in het verkeer;
- lobby en pilot botsvriendelijke auto's (De Fietsersbond heeft TNO onderzoek laten uitvoeren naar de veiligheid van fietsers bij botsingen met auto's. Het eindrapport is 'Bicycle Safety in bicycle to car accidents'. Met aanvullende subsidie van het ministerie is vervolgonderzoek uitgevoerd naar de buitenairbag.);
- opstellen leidraad fietsparkeren;
- herziening ASVV (Aanbevelingen Stedelijke VerkeersVoorzieningen).

De landelijke belangenbehartiging kan indirect ook worden gezien als ondersteuning voor lokale afdelingen en provinciale teams. De kennis van de kennisinstellingen wordt bijvoorbeeld ingezet door lokale en regionale overheden en daarnaast heeft het beleid van het ministerie, NS en ProRail ook invloed op het lokale en regionale niveau (pijl 9).

De burger merkt de invloed van de belangenbehartiging, en dus van de subsidie, via het beleid en concrete maatregelen van de landelijke partijen en landelijke, regionale en lokale overheden. Dit is weergegeven met pijl 10.

3.2.2 Projectensubsidie

De projecten uitgevoerd in het kader van de projectensubsidie zijn verdeeld in drie categorieën:

- Fietsbalans;
- acties;
- ontwikkeling Fietsersbond.

De door de subsidie gefinancierde projecten voert het Landelijk Bureau uit samen met de vrijwilligers van de lokale afdelingen en provinciale teams (pijl 10). Daarnaast zijn er projecten waarbij het Landelijk Bureau direct contact heeft met leden (pijl 4), of die lokale afdelingen en provinciale teams zelfstandig uitvoeren voor leden (pijl 5). Dit laatste gebeurt vaak wel met actiemateriaal van het Landelijk Bureau of tegelijk met landelijke acties (zoals sneeuwvrije fietspaden).

Fietsbalans

Ongeveer 72% van de projectensubsidie gaat naar aan de Fietsbalans gerelateerde projecten. De Fietsbalans is een onderzoeksmethode waarmee het gemeentelijke fietsklimaat wordt onderzocht, geanalyseerd en beoordeeld. De Fietsersbond past de Fietsbalans in meerdere gemeenten toe, zodat de deelnemende gemeenten zich met elkaar kunnen vergelijken. Vanaf 2006 is Fietsbalans-2 (vernieuwde versie van Fietsbalans-1) toegepast in 50 gemeenten. Bij de toepassing van de Fietsbalans werkt het Landelijk Bureau samen met haar vrijwilligers. Het Landelijk Bureau maakt de opzet voor de Fietsbalans, de vrijwilligers verzamelen lokaal gegevens over bijvoorbeeld het fietsparkeren, een medewerker van het Landelijk Bureau fietst met de meetfiets, het Landelijk Bureau schrijft de rapportage en de vrijwilligers koppelen de resultaten terug aan ambtenaren en bestuurders in hun gemeente. Het Landelijk Bureau ondersteunt de vrijwilligers hierbij.

In de subsidieperiode heeft de Fietsersbond de volgende activiteiten ondernomen op basis van de Fietsbalans:

- Fietsbalans-2 toepassen in gemeenten;
- resultaten Fietsbalans analyseren en ophogen naar gegevens voor heel Nederland;
- verkiezing Fietsstad 2008;
- organisatie symposium 'Investeren in de fiets, gegarandeerd resultaat';
- evaluatie Fietsbalans-2 en uitdenken Fietsbalans-3.

In 2011 vindt opnieuw een Fietsstad verkiezing plaats. De keuze voor de Fietsstad wordt dit jaar niet gebaseerd op de Fietsbalans. Gemeenten kunnen zich inschrijven en zij worden met name beoordeeld op het fietsbeleid voor kinderen. Het thema is dan ook 'onderweg naar school'.

Acties

Het Landelijke Bureau ondersteunt de vrijwilligers bij het uitvoeren van acties. Hiervoor heeft het Landelijk Bureau actiemateriaal en kan zij voorbeelden uit andere gemeenten of regio's inbrengen. Bij de start van deze subsidieperiode wilde de Fietsersbond een actieteam opzetten dat ingezet kon worden om vrijwilligers te ondersteunen. De vraag naar ondersteuning is echter heel ad hoc. Daarom bleek een actieteam niet het juiste middel en is de Fietsersbond hiermee gestopt. De medewerkers van Kaderondersteuning vangen nu concrete vragen op.

In 2010 heeft de Fietsersbond zich ingezet voor veilige, sneeuwvrije fietspaden en hebben het Landelijk Bureau en vrijwilligers actie gevoerd tegen het slechte strooibeleid in gemeenten. Deze

samenwerking en gelijktijdige optrekking, zorgde voor veel media aandacht en verbeteringen bij overheden.

Onder acties valt ook het meldpunt 'Mijn slechtste fietspad'. Op de site van de Fietsersbond kunnen mensen melding maken van gevaarlijke situaties of oncomfortabele fietspaden. De Fietsersbond geeft de klacht door aan de wegbeheerder en de lokale afdeling van de Fietsersbond. Bij geen reactie krijgen beide een herinnering. De database aan klachten geeft lokale afdelingen munitie om problemen in hun gebied aan de kaak te stellen bij overheden.

Ontwikkeling Fietsersbond

Een kleine 10% van de projectensubsidie zet de Fietsersbond in om zichzelf te ontwikkelen.

Hierbij kijkt zij naar diverse onderwerpen:

- het betrekken van leden laagdrempelig maken en afdelingen ondersteunen bij het uitbreiden van het aantal actieve leden;
- onderzoek doen naar de werkwijze van de Fietsersbond en zaken op basis hiervan aanpassen;
- het ontwikkelen van een provinciale strategie;
- toepassing van nieuwe vormen van beleidscommunicatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Twitterfiets. Dit is een opvallende oranje fiets. Elke week worden er één of twee Twitterfietsen uitgeleend aan mensen die actief zijn op Twitter. Zij doen verslag van hun belevenissen met de fiets;
- het uitwerken van een nieuwe koers.

3.3 Activiteiten projectensubsidie passen binnen subsidiebeschikking

De projecten die de Fietsersbond financiert vanuit deze subsidie dienen gericht te zijn op de belangenbehartiging, het handhaven of verhogen van het aantal fietsers en het verhogen van de verkeersveiligheid. De uitgevoerde projecten passen in dit plaatje.

Projecten voor belangenbehartiging

De uit de projectensubsidie betaalde activiteiten kunnen eigenlijk allemaal gezien worden als middelen om de belangenbehartiging effectiever te maken (net zoals de activiteiten uit het instandhoudingsdeel). De projecten geven de Fietsersbond op lokaal, regionaal en landelijk niveau meer 'munitie' om aandacht te vragen voor de fiets en fietser.

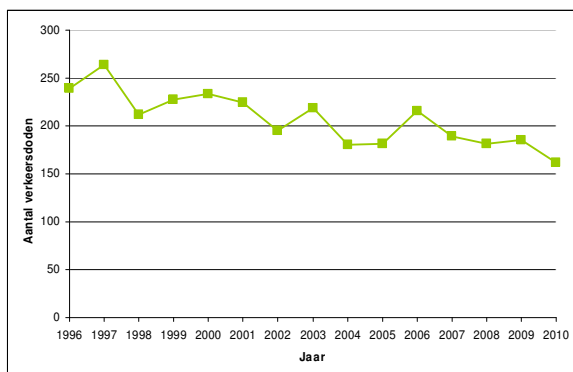
Projecten gericht op verkeersveiligheid

De Fietsersbond heeft in deze subsidieperiode aandacht gehad voor de verkeersveiligheid van fietsers. Zo heeft zij de onderwerpen botsvriendelijke auto's en sneeuwvrije fietspaden landelijk en lokaal op de agenda gezet. In de Fietsbalans en het Meldpunt geeft de Fietsersbond aan lokale en regionale beleidsmedewerkers helder aan waar problemen in infrastructuur aangepakt dienen te worden om de verkeersveiligheid te vergroten.

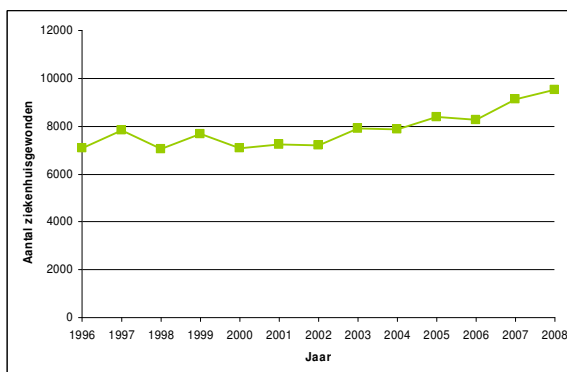
De landelijke cijfers laten zien dat het aantal verkeersdoden onder fietsers een dalende trend kent (zie figuur 2). Het aantal ernstig verkeersgewonden onder fietsers stijgt (zie figuur 3). Dit terwijl bij de andere verkeersdeelnemers, zoals autobestuurders juist het aantal ernstig gewonden ook daalt. De ontwikkeling bij fietsers blijft daarom achter (Bron: Fietsberaadpublicatie 19b).

Deze landelijke cijfers over verkeersveiligheid geven ons geen uitsluitel over de effectiviteit of doeltreffendheid van de projecten van de Fietsersbond. Wel geven ze aan dat aandacht voor verkeersveiligheid nodig blijft.

Figuur 2: aantal verkeersdoden onder fietsers

Figuur 3: aantal ziekenhuisgewonden onder fietsers

Projecten gericht op het handhaven of vergroten van het aantal fietsers

De vraag of de projecten gericht zijn op het handhaven of vergroten van het aantal fietsers, hangt samen met de vraag of de Fietsersbond zich ook meer direct heeft gericht op het stimuleren van fietsgebruik bij de niet-fietsers in plaats van het realiseren van goede fietsvoorzieningen bij overheden.

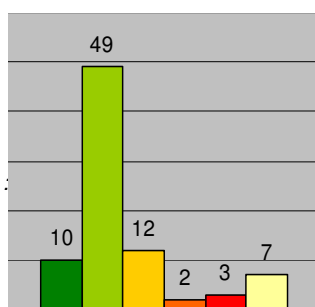
Voorheen lag de nadruk bij het handhaven of vergroten van het aandeel fietsers op het verbeteren van fietsvoorzieningen. Tegenwoordig weten we dat ook communicatie en marketing nodig is om de fietser te informeren over deze voorzieningen en te verleiden gebruik te maken van de fiets.

De Fietsersbond heeft deze slag ook gemaakt. In de Koers 2015 van de Fietsersbond (de beleidslijn voor de komende jaren) heeft de (potentiële) fietser ook een duidelijke plek gekregen. Daarnaast benadrukt de Fietsersbond in bijvoorbeeld de Fietsbalans ook de aanvullende communicatie en marketing maatregelen en richt de Fietsersbond zich ook op nieuwe media om de fietser te bereiken (bijvoorbeeld de Twitterfiets). In de projecten die niet binnen deze subsidieregeling vallen, komt het stimuleren van fietsgebruik bij niet-fietsers nog duidelijker naar voren. Denk hierbij aan projecten als Rij2op5 en Heel Nederland Fietst.

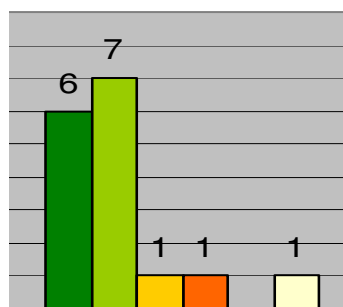
De respondenten geven in deze evaluatie ook aan dat de Fietsersbond de wensen van de fietser inbrengt, signalen van de fietsers vertaalt, discussies houdt met de lokale afdelingen over wensen en kijkt hoe de (niet-)fietser verleid kan worden meer te gaan fietsen.

De gemeentelijke, regionale en provinciale beleidsmedewerkers hebben we gevraagd te reageren op de stelling 'de Fietsersbond heeft naast het verbeteren van infrastructuur ook oog voor het stimuleren van het fietsgebruik'. Het grootste deel van de respondenten is het eens met deze stelling, zie figuur 5 en figuur 4.

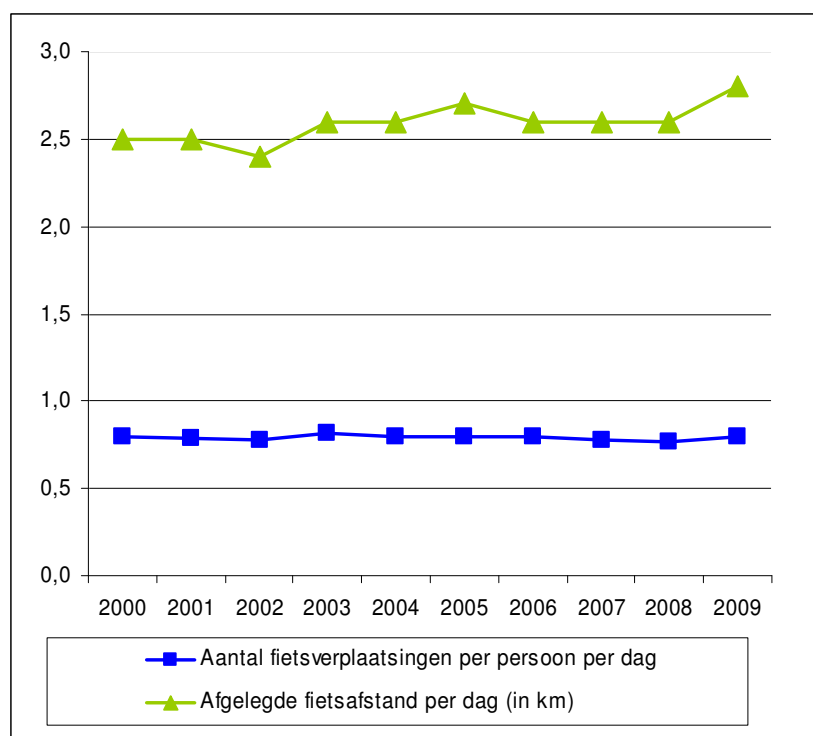
Figuur 5: mening gemeentelijke beleidsmedewerkers over stelling stimuleren fietsgebruik (in absolute aantallen)

Figuur 4: mening regionale en provinciale beleidsmedewerkers over stelling stimuleren fietsgebruik (in absolute aantallen)

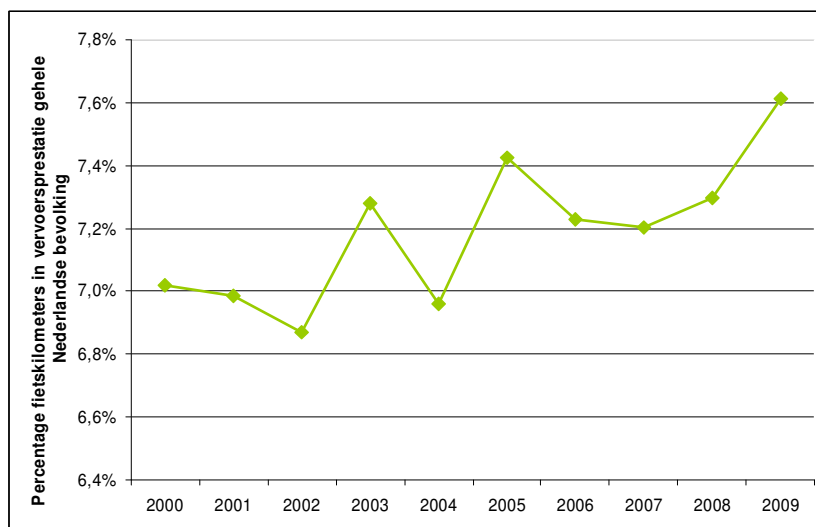
■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens ■ Weet ik niet

De landelijke cijfers over fietsgebruik laten zien dat het aantal verplaatsingen per dag ongeveer gelijk is gebleven. Daarnaast stijgen de afgelegde fietsafstand per dag en het percentage fietskilometers in de totale vervoersprestatie van de Nederlandse bevolking licht (zie figuur 6 en figuur 7). Ook deze landelijke cijfers geven ons geen uitsluitend over de effectiviteit of doeltreffendheid van de projecten van de Fietsersbond. Wel geven ze aan dat alle aandacht voor fietsgebruik nodig is om het gebruik van de fiets en het aandeel fiets gelijk te houden.

Figuur 6: aantal verplaatsingen en afgelegde afstand 2000-2009 (bron: Mobiliteitsonderzoek Nederland 2009)

Figuur 7: percentage fietskilometers in vervoersprestatie gehele bevolking 2000-2009 (bron: Mobiliteitsonderzoek Nederland 2009)

3.4 Conclusie

De subsidie maakt mogelijk dat de Fietsersbond kan inzetten op:

- de ondersteuning van vrijwilligers door professionele krachten van het Landelijk Bureau;
- de ondersteuning van lokale afdelingen bij het werven van vrijwilligers;
- de ondersteuning van Fietsersbond leden en overheden bij de groei van het aantal afdelingen;
- de inbreng van kennis en ervaring bij kennisontwikkeling over onderwerpen gerelateerd aan de fiets;
- de inbreng van de fiets in het beleid van grote landelijke partijen;
- het uitwerken van de koers en richting van de Fietsersbond.

Het doel hiervan is een effectievere en doeltreffendere belangenbehartiging bij landelijke, regionale en lokale overheid en bij grote partijen.

De activiteiten passen binnen de randvoorwaarden van de subsidiebeschikking: de Fietsersbond heeft expliciet aandacht gegeven aan het verhogen van de verkeersveiligheid en het verhogen van het gebruik van de fiets. De landelijke cijfers geven aan dat aandacht voor verkeersveiligheid en fietsgebruik ook in de komende jaren belangrijk blijft.

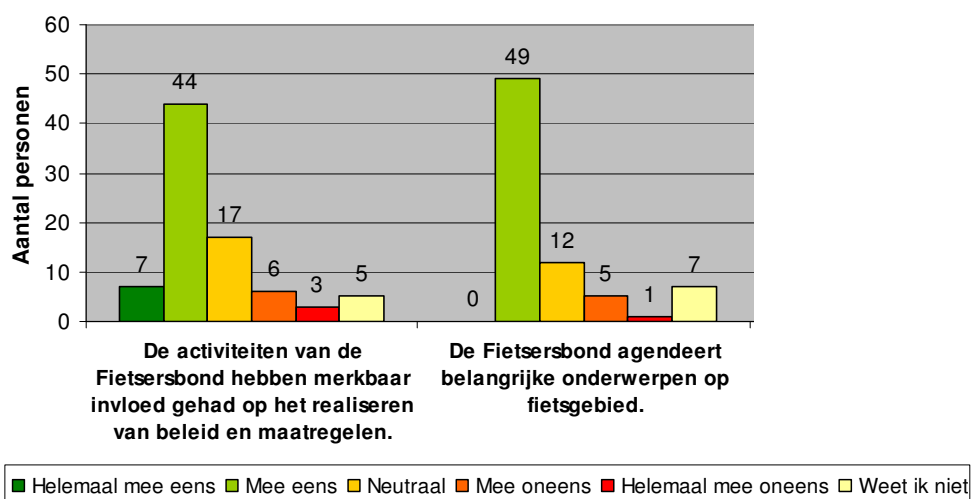

4. Lokale belangenbehartiging

4.1 Effectiviteit positief beoordeeld

De belangenbehartiging op lokaal niveau wordt door het Landelijk Bureau, de lokale afdelingen en gemeenten over het algemeen beoordeeld als effectief. De lokale afdelingen geven aan dat zij vooral gericht zijn op het overleg met ambtenaren, bestuurders en politici. Daarnaast zijn zij gericht op het voeren van acties voor betere fietsvoorzieningen, serviceverlening aan fietsers en inbreng in officiële procedures.

De gemeentelijke beleidsmedewerkers vinden dat de Fietsersbond merkbaar invloed heeft en belangrijke onderwerpen agendeert (zie figuur 8). Als toegevoegde waarde benoemen zij het leveren van kennis, het vervullen van de klankbordfunctie, het melden van problemen en agenderen van de fiets(er). De beleidsmedewerkers krijgen op allerlei fronten advies van de lokale afdeling. Denk hierbij aan het verbeteren van de verkeersveiligheid, de aanpassing of aanleg van infrastructuur, het fietsparkeren. De meeste beleidsmedewerkers zijn tevreden of neutraal over de inhoud van het advies. Slechts een enkeling is ontevreden.

Figuur 8: mening gemeentelijke beleidsmedewerkers over effectiviteit

4.2 Lokale afdeling bereikt concrete resultaten

88% van de vrijwilligers geeft aan concrete resultaten te boeken. De top 4 van concrete resultaten is:

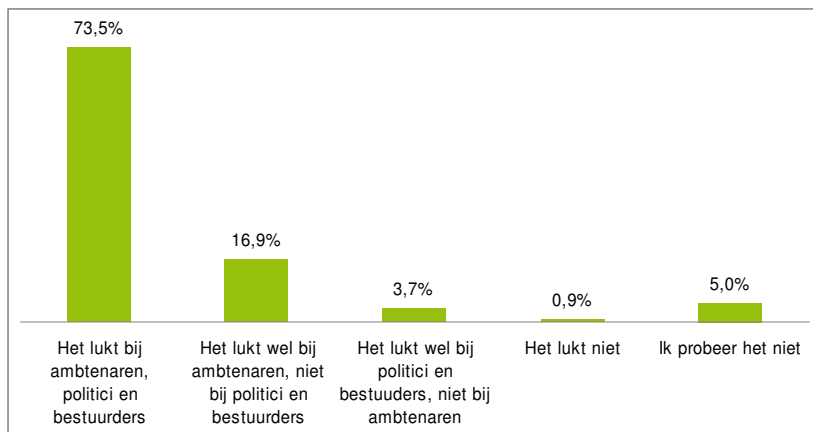
- Aanpassing infrastructurele plannen of aanleg infrastructuur (fietsstraat, Fiets Filevrij). Mede ingegeven door het meldpunt 'Mijn Slechtste Fietspad' en Fietsbalans.
- Een goede gesprekspartner zijn voor de gemeente (ambtenaar en politiek), gehoord worden en ook gevraagd worden voor overleg. De gemeente heeft oog voor de fietser.
- Meer aandacht voor de fiets in beleidsplannen of een fietsbeleidsplan (met bijbehorende financiering).
- Uitbreiding stallingvoorzieningen, gratis stallingvoorziening of opstellen fietsparkeerplan.

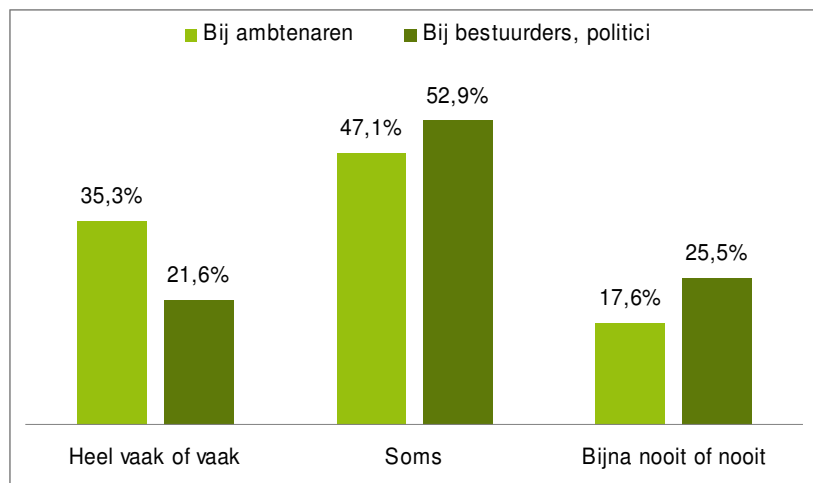
Slechts 12% van de vrijwilligers geeft aan dat het niet lukt om concrete resultaten te bereiken. Redenen waarom dit niet lukt zijn heel divers en vaak locatiegebonden.

4.3 Lokale afdeling krijgt onderwerpen op tafel

Zoals in figuur 9 en figuur 10 is weergegeven, lukt het ook om onderwerpen op tafel te krijgen. De vrijwilligers zijn hierover wel iets positiever dan de ambtenaren.

Figuur 9: mening vrijwilligers: "Krijgen vrijwilligers onderwerpen op tafel bij ambtenaren, politici en bestuurders?"

Figuur 10: mening ambtenaren: "Krijgen vrijwilligers onderwerpen op tafel bij ambtenaren, politici en bestuurders?"

4.4 Projecten dragen bij aan effectiviteit belangenbehartiging

Meer inzicht in kwaliteit fietsbeleid en -voorzieningen

Met name de Fietsbalans en het Meldpunt geven veel inzicht in het fietsbeleid en de kwaliteit van fietsvoorzieningen op lokaal niveau. Dit geeft de mogelijkheid om de belangenbehartiging meer in te zetten op kennis in plaats van een mening, waardoor vrijwilligers sterker staan. Daarnaast geeft het de gemeenten inzicht in hun sterke en zwakke punten.

Acties zorgen voor gehoor bij gemeenten

Als een lokale afdeling meedoet aan een actie, zijn zij hierover over het algemeen ook tevreden. Gemeenten geven aan dat als een afdeling meedoet aan een actie, de gemeente over het algemeen ook in beweging komen (direct of na herhaaldelijk verzoek).

Fietsbalans is een krachtig instrument

Uit het onderzoek van de Fietsersbond over de Fietsbalans blijkt dat de vrijwilligers en de ambtenaren de Fietsbalans goed waarderen: ambtenaren gaven een 7,6 en vrijwilligers een 7,5. De Fietsbalans levert volgens beiden diverse concrete resultaten op:

- voldoende en kwalitatieve informatie over de kwaliteit van fietsvoorzieningen;
- bij de helft van de gemeenten stijgt de ambitie op fietsgebied, bij de overigen blijft deze gelijk.
- 90% van de gemeenten verwerkt de resultaten in beleidsnota's en uitvoeringsplannen. Ook maken gemeenten nieuwe plannen op fietsgebied;
- vrijwilligers hebben meer inzicht in het ambitieniveau van de gemeente;
- in 40% van de gevallen verbetert het contact tussen vrijwilligers en ambtenaren.

Ook de Fietsstad verkiezing en het symposium naar aanleiding van de Fietsbalans worden goed gewaardeerd. De fietsstad verkiezing vond 60% van de ambtenaren en 85% van de vrijwilligers waardevol. Het symposium vond 70% van de ambtenaren en 85% van de vrijwilligers waardevol.

4.5 Toename kennis en vaardigheden vrijwilligers

De subsidie gaf de Fietsersbond de mogelijkheid om de vrijwilligers te kunnen ondersteunen en te kunnen investeren in de kennis en vaardigheden van haar vrijwilligers. De vrijwilligers oordelen positief over de ondersteuning van het Landelijk Bureau en geven hier gemiddeld een 7,7 voor:

- vrijwilligers zijn tevreden tot zeer tevreden over het contact: bereikbaarheid, vriendelijkheid, reactiesnelheid, relevantie antwoord, ter zake kundigheid, duidelijkheid en betrokkenheid. Neutraal tot zeer tevreden zijn zij over de mate van inspiratie die zij halen uit het contact.
- Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd en gehoord.
- Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning scoort neutraal tot zeer tevreden.
- 94% vindt de onderwerpen van het landelijk bureau redelijk tot zeer relevant.

4.6 Aantal blinde vlekken afgenomen, maar niet verdwenen

Het Landelijk Bureau heeft in de subsidieperiode geïnvesteerd in het uitbreiden van het aantal afdelingen, het aantal vrijwilligers en het aantal leden.

Opzetten lokale afdelingen

Het Landelijk Bureau helpt individuen of gemeenteambtenaren die in hun gemeente een lokale afdeling willen opzetten. Vanaf 2007 zijn er 10 afdelingen bijgekomen, maar ook weer 7 verdwenen. In totaal zijn er 150 afdelingen. De afdelingen zijn niet altijd toekomstvast. Zo is sinds 2007 de afdeling West-Brabant opgeheven, weer opgestart en weer opgeheven. Ook Weesp en Westelijk-Utrecht zijn opgericht en weer opgeheven.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de lokale afdelingen en de gemeenten die zij bedienen. Bijna alle gemeenten in Nederland zijn ingedeeld bij een lokale afdeling. Daarom zijn er

weinig echte blinde vlekken over. Niet iedere gemeente heeft echter zijn eigen afdeling. 97 gemeenten hebben een eigen lokale afdeling. Zo'n 93 gemeenten delen de lokale afdeling met 2 tot 5 andere gemeenten. Daarnaast zijn er 21 afdelingen waar meer dan vijf gemeenten onder vallen. Hierbij zijn vooral veel kleine gemeenten in de plattelandsgebieden geclusterd binnen één afdeling.

Ambtenaren bij de kleine gemeenten³ geven meestal aan de lokale afdeling niet te missen. Middelgrote tot grote gemeenten hebben echter vaak wel behoefte aan een afdeling. Zij missen de afdeling omdat:

- de gemeente nu geen aanspreekpunt heeft en er dus geen advies wordt gegeven over het fietsbeleid en de gemeente geen partij heeft om mee te sparren;
- zij de input van fietsers missen en hun belangen onvoldoende vertegenwoordigd worden;
- er gewerkt wordt met een andere lokale afdeling, maar die ook een ander gebied moet bedienen;
- er geen aanjager is.

De lokale beleidsmedewerkers die de lokale afdeling niet missen geven vooral aan dat zij:

- geïnformeerd worden door een andere, lokale of regionale afdeling;
- werken in een kleine gemeente. Het kleine schaalniveau maakt een lokale afdeling overbodig.
- ook het hoofdkantoor kunnen bellen.

Indien er geen afdeling is in een gemeente, dan vangt het Landelijk Bureau vragen van de gemeente op. In deze subsidieperiode heeft de Fietsersbond geïnvesteerd in het vinden / organiseren van contactpersonen op plaatsen waar geen afdeling is. Een contactpersoon is een aanspreekpunt voor het Landelijk Bureau. Het Landelijk Bureau kan deze contactpersoon benaderen als zij weet dat er iets speelt in hun omgeving. De contactpersoon kan dan indien nodig en mogelijk contact opnemen met de lokale overheid. De contactpersonen zullen echter niet, zoals afdelingen doen, de gemeente pro-actief benaderen met adviezen en oplossingen.

Toename aantal leden

Het aantal leden is aanzienlijk gestegen: vanaf 2007 tot en met 2010 zijn er 3.989 leden bijgekomen (13% toename). In onderstaande tabel is weergegeven het totaal aantal leden per jaar en de netto winst in leden in dat jaar.

Tabel 3: aantal leden van de Fietsersbond

	2007	2008	2009	2010
Ledentotaal	30.002	30.317	32.465	33.991
Netto winst	333	421	1.838	1.812

Toename vrijwilligers

De Fietsersbond helpt haar lokale afdelingen bij het activeren van leden. De medewerkers van Kaderondersteuning hebben wervingsbrieven opgesteld en projecten zoals de Fietsbalans worden aangegrepen om meer actieve vrijwilligers te werven. De Fietsersbond kan het verloop in actieve leden niet aangegeven, aangezien zij niet bijhoudt hoeveel actieve leden er bijkomen of afgaan. Daarnaast zijn ook niet alle actieve leden geregistreerd (bijvoorbeeld de mensen die

³ Klein is tot 20.000 inwoners, middelgroot is 20.000 tot 50.000, groot is 50.000 en meer.

slechts één klus doen). Helaas kunnen we het verloop dus niet in beeld brengen. De Fietsersbond stelt wel dat er meer actieve leden zijn dan in 2006.

Aan de vrijwilligers hebben we gevraagd of zij geholpen zijn bij het werven van vrijwilligers en wat dit heeft opgeleverd. 41% van de respondenten heeft ondersteuning gehad en ongeveer de helft daarvan geeft aan dat de acties van het Landelijk Bureau hebben geïnspireerd tot meer acties om vrijwilligers te werven. De resultaten van de wervingsacties lopen ver uiteen: het leverde voor de afdelingen 0 tot 30 geïnteresseerden op en het aantal daadwerkelijk in te zetten vrijwilligers van 0 tot 20.

4.7 Aandachtspunten

Effectiviteit wel sterk beïnvloed door opstelling vrijwilligers

Niet alle ambtenaren noemen de belangenbehartiging effectief. Zo'n 15% van de respondenten zegt ontevreden te zijn. Daarnaast zegt 11% van de beleidsmedewerkers dat de Fietsersbond geen toegevoegde waarde heeft. De ontevredenheid zit vooral in de manier waarop zij adviezen van de vrijwilligers krijgen en de houding 'het is nooit goed genoeg'. De beleidsmedewerkers geven bij aanbevelingen voor de toekomst dan ook aan dat de vrijwilligers minder detaillistisch moeten zijn en minder eigen stokpaardjes moeten berijden. Juist het constructieve geheel en de brede blik is belangrijk. Ook enkele vrijwilligers geven aan dat zij meer ondersteuning zouden kunnen gebruiken bij het overleg met overheden en politici.

Vinden van vrijwilligers wordt moeilijker

De Fietsersbond geeft aan dat het vinden van vrijwilligers steeds moeilijker wordt. Dit wordt veroorzaakt door twee trends:

- Vaak willen leden slechts voor één activiteit actief zijn. Er is dus een toenemende vraag naar afgebakende klussen op tijd en plaats en er zijn meer vrijwilligers nodig om alle taken gedaan te krijgen. Daarnaast wordt de animo voor bestuurstaken lager.
- De vrijwilligers van de Fietsersbond zijn vaak 55+. Het is lastig de actieve leden te verjongen.

Deze trend zien we ook terug in de literatuur. Het onderzoek 'Geven in Nederland' richt zich al 14 jaar op de vrijegevigheid van Nederlanders voor wat betreft geld en tijd. Uit dit onderzoek blijkt dat het aantal vrijwilligers en de tijdsbesteding van deze vrijwilligers gelijk blijft. De vraag naar vrijwilligers groeit echter en in bestuurlijke taken zijn minder vrijwilligers actief dan in eerdere jaren. Daarnaast voeren veel meer vrijwilligers slechts één in plaats van meerdere taken uit (op dit moment is 49% van de vrijwilligers bezig met één soort taak, in 2002 was dit nog maar 27%). Uit het onderzoek blijkt ook een daling van het aantal mensen dat belangen wil behartigen en informatie of advies wil geven. Gepensioneerden doen het vaakst vrijwilligerswerk.

Het Landelijk Bureau denkt na over hoe de lokale afdelingen kunnen omgaan met deze 'nieuwe' vrijwilligers. Het is de uitdaging om het werk zo te organiseren dat ook dit type vrijwilliger een rol kan spelen. De vrijwilligers van de Fietsersbond zijn in de lokale belangenbehartiging de spin in het web. Het wordt een grote uitdaging om ondanks deze trends toch voldoende vrijwilligers te behouden.

Projectmatig werken: doorlooptijd te groot

Op twee punten wordt de doorlooptijd van de projecten negatief beoordeeld. Zo duurde het volgens vrijwilligers te lang voor afdelingswebsites klaar waren en zijn er geen concrete deadlines benoemd. Daarnaast vonden beleidsmedewerkers en vrijwilligers de tijd tussen de meetdag van de Fietsbalans en rapportage te lang. Projectmatig werken is daarmee een aandachtspunt.

Acties vragen veel tijd van vrijwilligers

De vrijwilligers geven in de enquête aan dat het deelnemen aan acties veel tijd kost en dat deze tijd niet altijd beschikbaar is. De Fietsersbond dient in de gaten te houden dat zij haar vrijwilligers niet overvraagt.

4.8 Conclusie

Overall wordt de belangenbehartiging op lokaal niveau als effectief gezien. De beleidsmedewerkers van gemeenten zien toegevoegde waarde, de vrijwilligers behalen concrete resultaten en krijgen onderwerpen op tafel. De projecten hebben een positieve bijdrage aan de effectiviteit van de belangenbehartiging: ze geven meer inzicht in de kwaliteit van fietsvoorzieningen en beleidsmedewerkers worden erdoor getriggerd. Vooral de Fietsbalans is een krachtig instrument.

De effectiviteit van de lokale belangenbehartiging is wel sterk afhankelijk van de manier waarop vrijwilligers de adviezen geven. Ruim tien procent van de respondenten van de lokale overheden is hier niet over te spreken. Dit geeft de Fietsersbond een negatief imago en zorgt dat de toegevoegde waarde en dus effectiviteit daalt.

De afdelingen hebben regelmatig contact met het Landelijk Bureau en zijn tevreden met de geboden inhoudelijke en procesmatige ondersteuning. De afdelingen voelen zich gehoord en gewaardeerd.

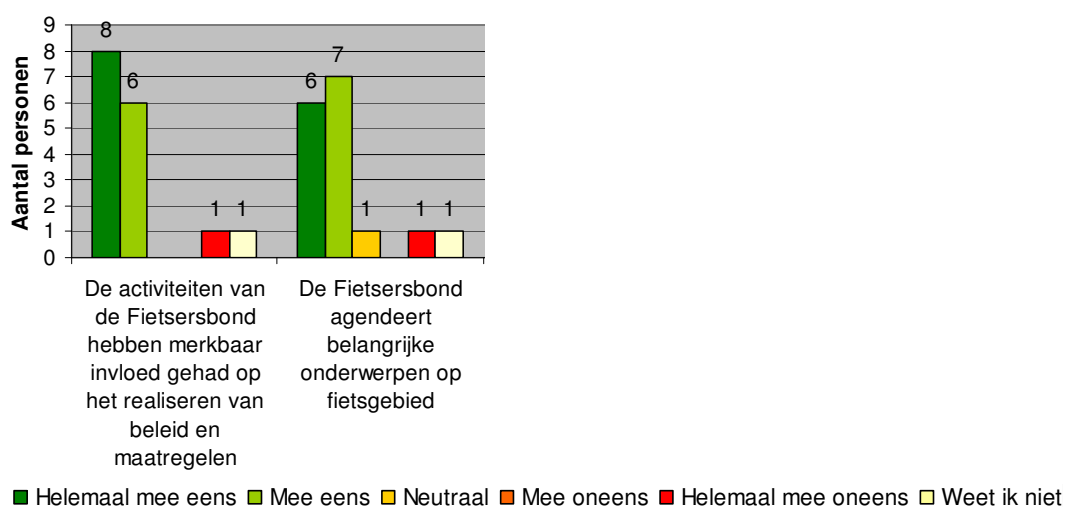
Het aantal leden, aantal vrijwilligers en aantal afdelingen is toegenomen. Ook heeft de Fietsersbond een manier gevonden om blinde vlekken in te vullen: de contactpersonen. De trend in het type vrijwilligerswerk dat Nederlanders willen uitvoeren, is echter niet gunstig voor de Fietsersbond. Zij ziet dit zelf ook. Het is een grote uitdaging om hier de komende jaren op in te spelen.

5. Regionale belangenbehartiging

5.1 Effectiviteit positief beoordeeld

De beleving van de regionale belangenbehartiging is positief. De beleidsmedewerkers van regio's en provincies zijn vrij eenduidig: de activiteiten van de Fietsersbond hebben merkbaar invloed op het realiseren van beleid en maatregelen. Daarnaast agenderen ze belangrijke onderwerpen op fietsgebied (zie figuur 11). De beleidsmedewerkers zijn tevreden over de inhoudelijke kwaliteit van de adviezen en het contact. De vrijwilligers hebben een redelijke tot zeer adequate wijze van adviseren.

Figuur 11: mening regionale en provinciale beleidsmedewerkers over effectiviteit

De beleidsmedewerkers zien een toegevoegde waarde van de provinciale teams. Met name noemen zij de kennis over de regionale / lokale fietsomstandigheden en de inhoudelijke kennis over de fiets. Daarnaast kan de Fietsersbond onderwerpen agenderen en lobbyen voor de fiets. Sporadisch worden de volgende onderwerpen genoemd: kennis vanuit de gebruiker, maken van de Fietsrouteplanner en link naar het Landelijke Bureau of andere afdelingen.

5.2 Onderwerpen komen op de agenda

De beleidsmedewerkers geven aan dat de provinciale teams soms onderwerpen op de agenda krijgen bij politici en soms tot vaak bij beleidsmedewerkers. De provinciale teams houden zich met een grote diversiteit aan onderwerpen bezig. Zij hebben geen focus op infrastructuur, wat bij de lokale afdelingen wel aan de orde is. Dit is een logisch gevolg van de rol van provinciale en regionale overheden: zij beheren minder fietspaden of fietsvoorzieningen dan lokale overheden.

5.3 Acties en projecten uit de subsidie minder relevant

De provinciale teams hebben minder van doen met de acties en projecten uit deze subsidie. Het Meldpunt en de Fietsbalans gaan immers ook vooral in op de infrastructuur bij een gemeente. De

provinciale en regionale beleidsmedewerkers hebben wel van doen met andere projecten, zoals Rij2op5 en Fiets Filevrij. Daarvoor hebben zij contacten met het Landelijk Bureau.

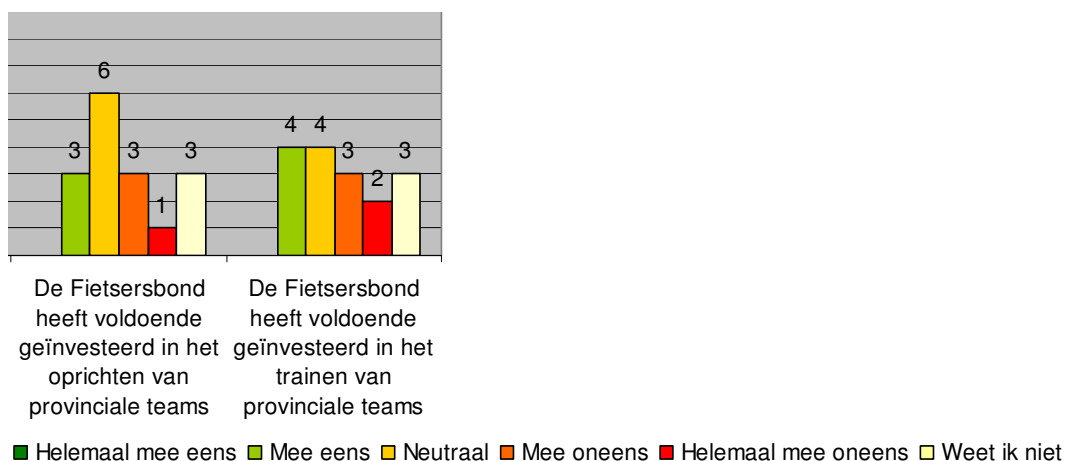
De regionale en provinciale beleidsmedewerkers zien het Landelijk Bureau als deskundig met een hoog kennisniveau en als de belangenbehartiger voor de fietser. Daarnaast worden meerdere keren de termen professioneel, toegankelijk en agendazetter genoemd.

5.4 Regionale belangenbehartiging blijft kwetsbaar

In deze subsidieperiode heeft de Fietsersbond geïnvesteerd in het werven van vrijwilligers op provinciaal niveau. Op dit moment is er in bijna iedere provincie een vrijwilliger actief. De provinciale en regionale belangenbehartiging blijft echter kwetsbaar. Vaak is er slechts één vrijwilliger die zich inzet voor deze belangenbehartiging.

De Fietsersbond heeft zich ook ingezet voor specifieke training van de provinciale teams / contactpersonen. De provinciale vertegenwoordigers krijgen namelijk te maken met andere onderwerpen en andere overlegstructuren.

We hebben de regionale en provinciale beleidsmedewerkers twee stellingen voorgelegd met de vraag of de Fietsersbond voldoende heeft geïnvesteerd in het oprichten en trainen van de teams. Hieruit blijkt een zeer divers antwoord (zie figuur 12). Vrijwilligers voelen zich goed ondersteund door het Landelijk Bureau. We hebben hierbij geen onderscheid gemaakt naar vrijwilligers van lokale afdelingen en provinciale teams.

Figuur 12: mening regionale en provinciale beleidsmedewerkers over werving en training provinciale vrijwilligers

5.5 Conclusie

Ook op regionaal en provinciaal niveau heeft de Fietsersbond invloed en zetten zij onderwerpen op de agenda. De provinciale teams hebben een toegevoegde waarde. Wel blijven de teams kwetsbaar, aangezien er weinig provinciale vrijwilligers zijn. De werving en training blijven een aandachtspunt.

6. Landelijke belangenbehartiging

6.1 Ook landelijke belangenbehartiging heeft effect

Alle geïnterviewde landelijke partijen zien de meerwaarde van de rol die de Fietsersbond op landelijk niveau inneemt. De Fietsersbond krijgt onderwerpen op de agenda, initieert projecten en zorgt dat in beleid en uitvoering rekening wordt gehouden met de fietser. De Fietsersbond heeft ook politieke invloed.

De Fietsersbond vervult op landelijk niveau de volgende rollen:

- inhoudelijk klankbord. Ze hebben veel kennis op het gebied van de fiets en daarnaast weten ze wat er lokaal speelt. Het is daarom een partij om mee te sparren;
- samenwerkingspartner;
- positief kritische belangenbehartiger en lobbyist;
- projectleider voor fietsprojecten en campagnes;
- leverancier producten en diensten.

6.2 Inzet verbeterd in de afgelopen jaren

De landelijke partijen hebben de belangenbehartiging door het Landelijk Bureau in de afgelopen jaren zien verbeteren:

- Voorheen was de Fietsersbond eigenlijk alleen gericht op de fiets en daarmee ook tegen de auto. Tegenwoordig is de Fietsersbond niet meer tegen de auto, maar kijkt zij breed naar verkeer en vervoer en geeft de fiets daarin een plek. De Fietsersbond heeft dus geen oogkleppen meer op. Dat bevordert samenwerking.
- De Fietsersbond vertaalt lokale actualiteiten en lokale kennis naar landelijke agendapunten. Dit zorgt ervoor dat het niet meer gaat om een mening, maar om gefundeerde fietskennis.
- De Fietsersbond kijkt vanuit de belangen en wensen van de fietser. Dat doen andere partijen vaak niet. De Fietsersbond gaat mee met trends en richt zich op zaken die de consumenten willen. De Fietsersbond kijkt daarnaast ook naar de negatieve rol die de fietser soms zelf vervult en onderneemt hierop actie.
- De Fietsersbond werkt samen met partijen en denkt mee. Voorheen was de Fietsersbond vooral een vragende partij, nu denkt ze mee met partijen en is de Fietsersbond een samenwerkingspartner. Twee belangrijke elementen in het prettig samenwerken zijn:
 - De Fietsersbond brengt niet zomaar iets in de media of politiek. Voordat zij de media betrekken of moties indienen, brengen zij de betrokken partijen op de hoogte. De partijen kunnen dan voorsorteren op het bericht en nadenken over eventuele eigen acties. Op deze manier is de Fietsersbond een betrouwbare partner.
 - De Fietsersbond legt keuzes van landelijke partijen uit aan haar leden. Dit werkt vaak beter dan als de landelijke partij een (mogelijk in de ogen van de fietsers verkeerde) keuze zelf uitlegt.
- De Fietsersbond is professioneler en zakelijker geworden.

6.3 Landelijk Bureau behaalt concrete resultaten

De Fietsersbond behaalt op landelijk niveau concrete resultaten. Ze krijgen onderwerpen op de agenda en brengen hierbij de wensen van de fietser goed in. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het onderwerp gladheidsbestrijding. De Fietsersbond heeft dit onderwerp op landelijk en lokaal niveau op de agenda gekregen. Concreet resultaat is de werkgroep 'gladheidsbestrijding' die het CROW dit jaar start. Daarnaast heeft de Fietsersbond het onderwerp botsvriendelijke auto's geïntroduceerd en hier onderzoek naar opgestart. Een aanvullende subsidie van het ministerie zorgde ervoor dat het onderwerp op landelijk en Europees niveau wordt opgepakt.

Ook is de Fietsersbond een partner voor het ministerie in bijvoorbeeld Fiets Filevrij⁴. Zonder de Fietsersbond was waarschijnlijk niet zoveel bereikt als nu. De Fietsersbond had namelijk aansluiting bij zowel de regio's als het ministerie en kon de belangen van beide partijen bij elkaar brengen en zo de regio's en gemeenten betrekken.

Ook op politiek niveau heeft de Fietsersbond invloed. Zo is de initiatiefnota 'Fietsen in Nederland' van Atsma voor een groot deel door de Fietsersbond geschreven. Vanuit deze initiatiefnota zijn zes moties aangenomen om de rol van de fiets te verbeteren. Daarnaast is onlangs een motie aangenomen voor meer fietsaandacht in de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Ook bij deze motie heeft de Fietsersbond een grote rol gespeeld bij de inhoud.

Deelname aan de CROW-werkgroepen leidt tot een duidelijke plek voor de fiets in CROW publicaties. Daarnaast zorgt een deelname in overleggen over 'Ruimte voor de fiets' voor meer stallingsplaatsen bij stations en heeft de Fietsersbond een bemiddelende rol gespeeld bij de overname van OV-fiets door NS.

6.4 Beeld van de Fietsersbond positief

Het beeld dat de landelijke partijen hebben van de Fietsersbond is positief. De landelijke partijen noemen vrijwel allemaal de volgende punten:

- professioneel;
- deskundig;
- inhoudelijk sterk;
- groot politiek netwerk en lobby kwaliteiten: ze bepalen de agenda;
- enthousiast en gedreven;
- betrouwbaar.

Daarnaast noemen zij termen als zichtbaar, mensen mobiliseren, ondersteunend aan afdelingen, veel ideeën, dichtbij consument, pragmatisch. Vaak wordt genoemd dat directeur Hugo van der

⁴ Het project Fiets Filevrij verbetert bestaande fietsroutes in Nederland die langs fileknooppunten lopen, door onder meer het wegnemen van barrières, het verhogen van de kwaliteit en actieve communicatie over de routes. Het doel is automobilisten die op fietsbare afstand wonen te stimuleren om de fiets te pakken naar het werk én de fiets als gelijkwaardig vervoermiddel van auto en openbaar vervoer in woon-werkverkeer tot 15 kilometer.

Steenhoven en voorzitter Marijke van Haaren vooral op politiek vlak de drijvende kracht zijn. Hun grote netwerk helpt de Fietsersbond.

6.5 Aandachtspunten

Imago Fietsersbond: activistisch

De landelijke partijen oordelen erg positief over de werkwijze van de Fietsersbond in de landelijke belangenbehartiging. Zij geven echter wel aan dat het imago van de Fietsersbond wordt beïnvloed door het beeld dat ze hebben van de vrijwilligers op lokaal niveau. Meerdere landelijke partijen noemen de Fietsersbond lokaal activistisch: de vrijwilligers richten zich volledig op de fiets, bijten zich daarin vast en gaan in op hun stokpaardjes. Daarnaast zien de landelijke partijen autonoom opererende regio's die niet geheel de denklijn van het Landelijk Bureau volgen (of zelfs voor hun gevoel een andere kant op roeien).

Dit beeld of imago van de lokale vrijwilliger bij landelijke partijen, komt beperkt terug in het oordeel van lokale en regionale beleidsmedewerkers. Slechts zo'n 10% van de respondenten op lokaal niveau geeft immers aan dat de manier van adviseren door de vrijwilligers niet altijd effectief en prettig is. Toch leeft het beeld van de te drammerige vrijwilliger nog wel op landelijk niveau. Hier geldt de stelregel dat een negatieve ervaring vaak meer invloed heeft op het imago dan een positieve ervaringen.

Bij het imago van de Fietsersbond speelt ook mee dat de landelijke partijen de medewerkers van het Landelijk Bureau vaak in één profiel plaatsen. De medewerkers sluiten goed aan bij politieke partijen als GroenLinks en SP, maar bijvoorbeeld minder bij de VVD. Het benoemen van een voorzitter van het CDA wordt gezien als een slimme keuze. Een verdere uitbreiding van deze 'natuurlijke habitat' kan de effectiviteit van de Fietsersbond verder verhogen.

Betrekken lokale afdelingen

Vrijwilligers geven aan dat zij niet altijd goed op de hoogte zijn van landelijke projecten. Daarnaast zien ook landelijke partijen dat de lokale afdelingen niet altijd weten waar het Landelijk Bureau mee bezig is. Nu de Fietsersbond steeds meer landelijke projecten uitvoert die losstaan van de lokale belangenbehartiging, is het belangrijk de aansluiting met de lokale vrijwilligers niet te verliezen.

6.6 Conclusie

De Fietsersbond vervult op landelijk niveau haar diverse rollen goed. Ze bereikt daarmee concrete resultaten: fietsonderwerpen komen op tafel en de fietser wordt bediend met bijvoorbeeld meer stationsstallingen, goede fietsroutes en sneeuwvrije routes.

De landelijke partijen trekken allemaal de conclusie dat het prettig samenwerken is met de Fietsersbond. Belangrijke elementen daarin zijn:

- de Fietsersbond is er voor de fiets, maar kijkt wel breder dan dat;
- de Fietsersbond baseert zich op kennis van de fiets en fietser;
- de Fietsersbond denkt mee in plaats van alleen te vragen;
- de Fietsersbond heeft een professionele en zakelijke houding.

De activistische achtergrond van de Fietsersbond speelt nog steeds mee in haar imago en de landelijke partijen zien dat de Fietsersbond niet altijd goed aansluiting vindt bij de diverse doelgroepen in bijvoorbeeld de politiek. Daarnaast is aandacht nodig voor de aansluiting van lokale afdelingen op de activiteiten van het Landelijk Bureau.

7. Wijze van financiering

7.1 Werkwijze verloopt volgens subsidiebeschikking

Fietsersbond stelt activiteitenplan en jaarverslag op

De Fietsersbond maakt ieder jaar een activiteitenplan inclusief begroting en schrijft aan het begin van het volgende jaar een jaarverslag inclusief balans. Daarnaast geven zij in juli een overzicht van de stand van zaken. De randvoorwaarden van de subsidie zoals benoemd in bijlage 3 worden daarmee gevolgd.

Controle van jaarplan en jaarverslag

Het ministerie controleert of de in het activiteitenplan opgenomen activiteiten passen binnen de randvoorwaarden van de subsidiebeschikking. Daarnaast controleert zij in het jaarverslag of de activiteiten zijn uitgevoerd volgens het activiteitenplan. Indien er afwijkingen zijn tussen activiteitenplan en jaarverslag, dan vraagt het ministerie een toelichting. Deze toelichting is ieder jaar voldoende steekhoudend geweest om het geïnvesteerde geld te verantwoorden.

Bewaking voortgang

De Fietsersbond stuurt tussensverslagen naar de beleidsmedewerker van het ministerie waarin de stand van zaken is uitgewerkt. De beleidsmedewerker controleert de opvallende zaken en bespreekt deze met de Fietsersbond. In de loop van het jaar zijn er twee officiële overlegmomenten tussen de Fietsersbond en het ministerie waarin vooruit en terug wordt gekeken. Daarnaast heeft de beleidsmedewerker vrijwel wekelijks contact met diverse personen van de Fietsersbond en is goed op de hoogte van de voortgang.

7.2 Ministerie stuurt niet op inhoudelijke invulling subsidie

De subsidie bestaat uit twee delen: de instandhouding en het uitvoeren van projecten. De minister heeft geen inhoudelijke randvoorwaarden gesteld voor het besteden van de instandhoudingssubsidie. Bij de projecten gelden wel drie randvoorwaarden. De projecten moeten gericht zijn op belangenbehartiging, het handhaven of verhogen van het aantal fietsers en het verhogen van de verkeersveiligheid.

Zoals in hoofdstuk 3 is geconcludeerd, passen de projecten van de Fietsersbond binnen deze randvoorwaarden. De randvoorwaarden zijn echter ook niet strak gedefinieerd: vrijwel alle projecten op het gebied van fiets kunnen volgens ons vallen in een van deze drie randvoorwaarden. De Fietsersbond kan de subsidie dus eigenlijk inzetten hoe zij dit nodig en nuttig acht.

Uit gesprekken met beleidsmedewerkers van het ministerie en medewerkers van het Landelijk Bureau van de Fietsersbond blijkt ook dat het ministerie de afgelopen jaren niet heeft gestuurd op de inhoud van de projecten of de manier waarop de instandhoudingssubsidie wordt besteed.

Beide partijen vinden het logisch dat er geen sturing is op het instandhoudingsdeel van de subsidie. Voor de invulling van de projecten ligt dit anders. De Fietsersbond vindt het prettig dat zij zelf kan bepalen waarop zij wil inzetten. Aan de andere kant betekent het ontbreken van sturing

dat de Fietsersbond niet kan aansluiten bij de wensen van het ministerie waardoor zaken elkaar kunnen versterken. De Fietsersbond geeft aan dat het voor haar lastig is dat het ministerie geen duidelijke lijn trekt in de door haar in te nemen rollen en uit te voeren taken op het gebied van fietsbeleid. Ook bij het ministerie is twijfel over de mate van sturing. Aan de ene kant zou zij meer willen sturen, de vraag is dan echter waarop. Daarnaast is het de vraag of het ministerie gezien haar rol überhaupt inhoudelijk moet sturen.

7.3 Projecten passen bij een belangenvereniging

Het ministerie vraagt zich af in hoeverre de projecten in deze subsidie passen bij een belangenvereniging of dat zij mogelijk beter kunnen worden uitgevoerd door een adviesbureau. Wij concluderen dat de projecten die de Fietsersbond uitvoert in het kader van deze subsidie behoren bij een belangenbehartiger. De projecten ondersteunen immers de lokale en regionale belangenbehartiging: ze zorgen voor extra aandacht voor de fiets bij de overheden en geven de lokale afdelingen en provinciale teams extra munitie om aandacht voor de fiets te krijgen. Daarnaast worden de projecten uitgevoerd door en voor de vrijwilligers/leden van de Fietsersbond. Dit zorgt er onder andere voor dat tijdens en ook na het uitvoeren van het project er veel betrokkenheid bij het project is. Het is volgens ons daarom niet mogelijk om deze projecten efficiënt en effectief door een adviesbureau of andere derde te laten uitvoeren.

7.4 Wijze van financiering nu en in de toekomst

Het ministerie zet de subsidie in met twee doelen: de instandhouding van de vereniging Fietsersbond en het uitvoeren van projecten. De Fietsersbond verdeelt het subsidiebedrag ieder jaar over beide doelen. Uit deze evaluatie blijkt dat eigenlijk alle activiteiten (dus instandhouding en projecten) gericht zijn op een verbetering van de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Het is daarom de vraag of een splitsing van de subsidie in instandhouding en projecten relevant en effectief is.

Er is een aantal aspecten relevant bij de keuze voor de invulling van een mogelijke nieuwe subsidieregeling:

- In de huidige regeling is benoemd dat de projecten dienen bij te dragen aan het behartigen van belangen, het handhaven dan wel verhogen van het fietsaandeel en het verhogen van de verkeersveiligheid. Deze doelen zijn in de subsidiebeschikking niet gekwantificeerd. Dit is ook logisch, aangezien er geen direct verband is tussen de activiteiten van de Fietsersbond en bijvoorbeeld het aandeel fietsers en de verkeersveiligheid. Inhoudelijk is de bijdrage van de activiteiten van de Fietsersbond aan deze doelen dus niet te meten.
- Zoals in hoofdstuk 3 en paragraaf 7.4 is geconcludeerd, kunnen vrijwel alle projecten op het gebied van fiets vallen in één van de drie randvoorwaarden voor de projecten. De Fietsersbond kan de subsidie dus eigenlijk inzetten hoe zij dit nodig en nuttig acht. De drie randvoorwaarden bieden geen toegevoegde waarde.
- Het ministerie stuurt niet inhoudelijk op fietsbeleid. Het past daarom ook niet bij haar rol om de subsidie te beoordelen op inhoudelijke, kwantitatieve indicatoren.
- De rol van het ministerie op het gebied van fietsbeleid is beperkt. De decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van fietsbeleid en het ministerie schept de randvoorwaarden zodat de decentrale overheden hun verantwoordelijkheid kunnen invullen.

Voor het ministerie is het belangrijk dat de lagere overheden worden gestimuleerd om zich in te zetten voor de fiets en fietsbeleid te maken en uit te voeren. Het ministerie heeft daarom belang bij een goede belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

- De Fietsersbond is zelf verantwoordelijk voor de omgang met de verbeterpunten uit de vijfjarige evaluaties. In de afgelopen vijf jaar zijn deze verbeterpunten dan ook geen onderwerp van overleg geweest tussen ministerie en Fietsersbond. Het ministerie heeft in overleg met de Fietsersbond besloten in deze evaluatie wel na te gaan in hoeverre de Fietsersbond erin is geslaagd om de verbeterpunten uit de evaluatie van 2006 te realiseren. Het ministerie en de Fietsersbond hebben immers wel een gezamenlijk belang bij het zo effectief mogelijk inzetten van de belangenbehartiging en willen beide weten wat van invloed is op deze belangenbehartiging.
- De Fietsersbond heeft de Fietsbalans uitgedacht en past deze succesvol toe bij lokale overheden. Het grootste deel van de projectensubsidie wordt ingezet voor deze Fietsbalans. De respondenten op lokaal en landelijk niveau zien de Fietsbalans als instrument om belangenbehartiging mogelijk te maken, maar ook als monitoringsinstrument. Voor de belangenbehartiging is het belangrijk dat de Fietsbalans ook vernieuwend is en nieuwswaarde blijft houden. Voor monitoring is het juist belangrijk zaken te kunnen vergelijken en dus het instrument hetzelfde te houden. De Fietsersbond bepaalt nu haar eigen koers in het ontwikkelen en toepassen van de Fietsbalans en update deze koers aan de hand van de ter beschikking staande gelden. Het ministerie dient te bepalen of zij invloed wil op deze koers. Dit bepaalt hoe de invulling van de subsidie eruit dient te zien.

7.5 Conclusie

De Fietsersbond houdt zich aan de procesmatige en inhoudelijke randvoorwaarden die gesteld zijn in de subsidiebeschikking. De inhoudelijke randvoorwaarden zijn summier: alleen bij de projecten is gesteld dat deze gericht moeten zijn op belangenbehartiging, het handhaven of verhogen van het aantal fietsers en het verhogen van de verkeersveiligheid. De uitgevoerde projecten passen hierin. Deze projecten passen ook prima bij een belangenvereniging en kunnen niet uitgevoerd worden door een adviesbureau.

In de subsidiebeschikking of aanvullende sturing vanuit het ministerie is niet uitgewerkt wat het ministerie vraagt van de Fietsersbond: de projectdoelen zijn ruim gedefinieerd en er zijn geen eisen gesteld voor de besteding van de instandhoudingsubsidie. Er kan daarom alleen kwalitatief inzicht worden gegeven in de effectiviteit van de bestede gelden. Conclusie is dat de activiteiten van de Fietsersbond bijdragen aan de effectiviteit van de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Wij bevelen aan in een volgende subsidieregelingen geen onderscheid te maken in subsidie voor instandhouding of projecten en daarnaast niet inhoudelijk of kwantitatief te sturen op de activiteiten die de Fietsersbond onderneemt. Wij raden aan in de subsidiebeschikking alleen mee te geven dat de subsidie besteed dient te worden aan activiteiten die de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau ondersteunen en verbeteren. Daarnaast raden wij aan dat de Fietsersbond en het ministerie in gesprek gaan over de wijze waarop de Fietsbalans wordt ingezet.

Hoe en of de Fietsersbond met verbeterpunten uit deze evaluatie aan de slag gaat, is en blijft haar eigen verantwoordelijkheid. Wij adviseren het ministerie om de uitvoering van de verbeterpunten uit de evaluatie niet formeel vast te leggen in de subsidieregeling of de subsidiebeschikkingen, maar om wel de vinger aan de pols te houden hoe de Fietsersbond zich inzet om de effectiviteit van de belangenbehartiging op peil te houden of te vergroten. Dit kan door de inzet van de Fietsersbond op het verbeteren van de effectiviteit van de belangenbehartiging te agenderen voor de formele halfjaarlijkse overleggen.

Over vijf jaar kan de Fietsersbond kwalitatief worden beoordeeld op:

- hoe vrijwilligers de ondersteuning van het Landelijk Bureau beleven
- of de beleidsmedewerkers van overheden en landelijke partijen de belangenbehartiging als effectief ervaren.

8. Conclusie

8.1 Het effect van de subsidie in de praktijk

De subsidie heeft mogelijk gemaakt dat de Fietsersbond:

- haar lokale en provinciale vrijwilligers kan ondersteunen op inhoud en vaardigheden, waardoor de lokale belangenbehartiging is verbeterd en concrete resultaten worden bereikt;
- de belangen van de fiets kan inbrengen bij landelijke partijen waardoor ook op landelijk niveau fietsonderwerpen op tafel komen, het aan de fiets gerelateerd beleid wordt beïnvloed en fietskennis wordt gedeeld;
- met projecten haar kennis over lokaal fietsbeleid kan verhogen en de vrijwilligers de sterke en minder sterke punten van het fietsbeleid kunnen inzetten in hun belangenbehartiging op lokaal niveau;
- kan investeren in het uitbreiden van het aantal vrijwilligers en afdelingen, ondanks de negatieve trends in de samenleving;
- haar eigen beleid, koers en werkwijze tegen het licht kan houden en kan verbeteren.

De Fietsersbond zet de subsidie doeltreffend in: zij werkt doelgericht en projectmatig. Daarnaast is zij een fijne samenwerkingspartner. De doeltreffendheid kan met name worden verhoogd indien de Fietsersbond haar vrijwilligers verder kan trainen op adviesvaardigheden en het krijgen van een helicopterview.

8.2 Antwoord op de zes evaluatievragen

1. In welke mate is de Fietsersbond effectief in het behartigen van belangen van fietsers in de besluitvorming van regionale en lokale overheden?

De belangenbehartiging bij lokale en regionale overheden is effectief. De Fietsersbond krijgt onderwerpen op tafel en bereikt concrete resultaten. De beleidsmedewerkers zien een toegevoegde waarde van de Fietsersbond en 90% beoordeelt de inhoud van adviezen als goed. Aandachtspunten zijn het werven van vrijwilligers en de manier van adviseren door vrijwilligers.

2. In welke mate is de Fietsersbond effectief in het behartigen van belangen van fietsers in de besluitvorming van de landelijke overheid en landelijk opererende organisaties zoals ProRail, NS, et cetera?

Ook op landelijk niveau is de Fietsersbond effectief in het behartigen van belangen. De Fietsersbond brengt onderwerpen op tafel bij de politiek en landelijke partijen en bereikt daarin ook concrete resultaten. De partijen werken graag met de Fietsersbond samen en beoordelen hun kennis als goed. Belangrijk positief punt is dat de Fietsersbond de fiets plaatst in het totale verkeers- en vervoerssysteem en niet alleen vraagt maar vooral meedenkt en meewerkt. Aandachtspunt is de activistische achtergrond van de Fietsersbond die haar imago bepaald.

3. De evaluatie uit 2006 concludeerde dat de Fietsersbond in 2006 sterk overheidsgericht was en sterk nadruk legde op het realiseren van goede fietsvoorzieningen. Aanbeveling was om

zich meer ook direct te richten op het stimuleren van fietsgebruik. In hoeverre heeft de Fietsersbond dit gerealiseerd?

Binnen de activiteiten van deze subsidie heeft de Fietsersbond aandacht gehad voor het vergroten van het aantal fietsers via de lokale, regionale en landelijke overheden. Daarnaast heeft zij in de Koers 2015 helder aangegeven de fietser centraal te willen stellen. In projecten als Rij2op5 en Heel Nederland Fietst heeft de Fietsersbond ook direct de niet-fietser aangesproken. Deze projecten vallen echter buiten de subsidieregeling die in deze evaluatie centraal staat.

4. De evaluatie uit 2006 constateerde ook dat het voor de Fietsersbond soms lastig was om gemeenten te bereiken waar geen lokale afdeling actief was. In hoeverre is de Fietsersbond erin geslaagd om deze 'blinde vlekken' op te vullen?

De Fietsersbond heeft op sommige plekken de blinde vlekken kunnen opvullen. Daarnaast heeft zij geïnvesteerd in het vinden van contactpersonen op de plekken waar geen afdeling op te starten bleek. Met name in de plattelandsgebieden zijn het aantal vrijwilligers en de afdelingen schaars en zijn veel gemeenten gebundeld in een afdeling waardoor de Fietsersbond niet kan doen wat zij in andere gemeenten wel kan. Het is echter wel de vraag of dit erg is. In kleine, plattelandsgemeenten blijkt de behoefte aan de inzet van de Fietsersbond kleiner dan in grotere, Randstedelijke gemeenten.

Het wordt voor de Fietsersbond een grote uitdaging in de komende jaren het aantal vrijwilligers op pijl te houden. Onderzoek toont immers ook aan dat het type vrijwilliger dat de Fietsersbond zoekt, schaars wordt.

5. Is de huidige wijze van financiering van de Fietsersbond passend en effectief gezien hetgeen het ministerie van de Fietsersbond vraagt?

De financiering wordt effectief ingezet door de Fietsersbond: zij zorgen er immers voor dat de belangenbehartiging wordt ondersteund en er op lokaal, regionaal en landelijk niveau concrete resultaten worden geboekt.

De wijze van financiering is niet passend. In de subsidiebeschikking wordt er onderscheid gemaakt in instandhouding en projecten. In de praktijk is dit onderscheid er niet: in beide gevallen wordt er gewerkt aan de ondersteuning en verbetering van de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Daarnaast worden er kwantitatieve doelen gesteld (verhoging fietsaandeel, verhoging verkeersveiligheid), terwijl er niet kwantitatief bepaald kan worden in hoeverre de Fietsersbond hieraan heeft bijgedragen.

6. Passen de projecten die de Fietsersbond de afgelopen vijf jaar heeft gedaan binnen de doelstellingen van de subsidie? Zijn dit activiteiten die bij uitstek passen bij het werk van een belangenorganisatie of zijn het taken die een marktpartij voor het Rijk kan uitvoeren?

De projecten van de Fietsersbond passen binnen de doelstelling van de subsidie. De projecten passen daarnaast beter bij een belangenvereniging dan bij een marktpartij, aangezien de projecten de belangenbehartiging ondersteunen en voor en door vrijwilligers worden uitgevoerd.

8.3 Aanbevelingen

Aanbevelingen voor mogelijk nieuwe subsidieregeling

De belangrijkste aanbeveling voor de nieuwe subsidieregeling is dat er een keuze gemaakt moet worden in inhoudelijke sturing op de inzet van de subsidie versus het vrijlaten van deze inzet.

Wij bevelen aan in een volgende subsidieregelingen geen onderscheid te maken in subsidie voor instandhouding of projecten en daarnaast niet inhoudelijk of kwantitatief te sturen op de activiteiten die de Fietsersbond onderneemt. Wij raden aan in de subsidiebeschikking alleen mee te geven dat de subsidie besteed dient te worden aan activiteiten die de belangenbehartiging op lokaal, regionaal en landelijk niveau ondersteunen en verbeteren. Daarnaast raden wij aan dat de Fietsersbond en het ministerie in gesprek gaan over de wijze waarop de Fietsbalans wordt ingezet.

Hoe en of de Fietsersbond met verbeterpunten uit deze evaluatie aan de slag gaat, is haar eigen verantwoordelijkheid. Wij adviseren het ministerie om de uitvoering van de verbeterpunten uit de evaluatie niet formeel vast te leggen in de subsidieregeling of de subsidiebeschikkingen, maar om wel de vinger aan de pols te houden hoe de Fietsersbond zich inzet om de effectiviteit van de belangenbehartiging op peil te houden of te vergroten. Dit kan door de inzet van de Fietsersbond op het verbeteren van de effectiviteit van de belangenbehartiging te agenderen voor de formele halfjaarlijkse overleggen.

Over vijf jaar kan de Fietsersbond kwalitatief worden beoordeeld op:

- hoe vrijwilligers de ondersteuning van het Landelijk Bureau beleven
- of de beleidsmedewerkers van overheden en landelijke partijen de belangenbehartiging als effectief ervaren.

Aanbevelingen voor werkwijze en inzet van de Fietsersbond

Uit deze evaluatie volgen de volgende aanbevelingen voor de werkwijze en inzet van de Fietsersbond:

- Aandacht voor verkeersveiligheid en fietsgebruik blijft belangrijk.
- De grote kracht van de Fietsersbond op lokaal niveau zijn haar vrijwilligers. De trend in het type vrijwilligerswerk dat Nederlanders willen doen is echter niet gunstig voor de Fietsersbond. Daarnaast zijn met name de provinciale teams kwetsbaar vanwege het lage aantal vrijwilligers. Wij raden aan expliciet aandacht te hebben voor de 'nieuwe vrijwilliger' en een strategie te bedenken hoe het vrijwilligerswerk van de Fietsersbond hierop kan worden aangepast.
- Het opvullen van blinde vlekken mag geen doel op zich zijn. De koers van de Fietsersbond hierin dient afgestemd te zijn op het type gemeente en type gebied.
- De vrijwilligers op lokaal niveau hebben niet altijd de meest effectieve werkwijze. Daarnaast is het imago van de Fietsersbond niet bij iedereen positief. Dit wordt veroorzaakt door de activistische houding van enkele vrijwilligers en medewerkers. Training in vaardigheden van vrijwilligers en medewerkers is en blijft noodzakelijk.
- Bij het uitbreiden van de werkzaamheden van het Landelijk Bureau door het uitvoeren van projecten, is het belangrijk dat lokale vrijwilligers goed blijven aangehaakt. Wij raden aan de communicatie hierop af te stemmen en gericht over de aanvullende, meer landelijke projecten te communiceren.

Bijlagen

1. Onderwerpen in kwalitatieve inventarisatie.
2. Overzicht lokale afdelingen.
3. Eisen en randvoorwaarden subsidiebeschikking.

Bijlage 1: onderwerpen in kwalitatieve inventarisatie

Face to face interviews met medewerkers van het Landelijk Bureau

Respondenten

We hebben gesproken met:

- Miriam van Bree, teamhoofd;
- Wim Bot, (inter)nationale beleidsmedewerker;
- Frank Borgman, beleidsmedewerker onderzoek;
- Theo Zeegers, verkeerskundig beleidsmedewerker;
- Linda Faaij, medewerker kaderondersteuning;
- Jan Bijlsma, medewerker kaderondersteuning;
- Hugo van der Steenhoven, directeur.

Onderwerpen face to face interviews

Landelijke belangenbehartiging:

- concrete resultaten;
- oordeel;
- armslag om landelijke belangenbehartiging uit te voeren.

Lokale en regionale belangenbehartiging:

- bijdrage van ondersteuning;
- concrete resultaten lokale en regionale vrijwilligers;
- oordeel over resultaten;
- inzet om blinde vlekken te verminderen;
- resultaat verminderen blinde vlekken.

Fietser centraal zetten:

- vertaling wensen Fietsersbond naar belangenbehartiging;
- investering in stimuleren fietsgebruik.

Werkwijze:

- interne werkwijze;
- interne monitoring op resultaten;
- werkwijze ten opzichte van werkwijze bij losse subsidieprojecten.

Projecten:

- aandacht voor verkeersveiligheid in projecten;
- projectmatige aanpak.

Financiën:

- voldoende armslag;
- efficiency;
- sturing door het ministerie van Infrastructuur en Milieu;
- passendheid financiering.

Algemeen:

- leerpunten.

Face to face interviews met vertegenwoordigers van landelijke partijen

Respondenten

We hebben gesproken met:

- Otto van Boggelen, Fietsberaad;
- Hillie Talens, CROW;
- Kaj Mook, NS-fiets en OV-fiets;
- Mark Wienbeld, ProRail;
- Geert Hendriks, Veilig Verkeer Nederland;
- Frans de Kok, ANWB
- Kate de Jager, ministerie van Infrastructuur en Milieu;
- Christian Zuidema, ministerie van Infrastructuur en Milieu;
- Bert Zinn, ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Onderwerpen face to face interviews

- rollen van de Fietsersbond;
- beeld van de Fietsersbond;
- sterke en minder sterke punten van de Fietsersbond;
- waardering voor belangenbehartiging;
- concrete resultaten;
- inhoudelijke kwaliteit;
- kwaliteit vaardigheden;
- leerpunten.

Kwalitatieve enquête en aanvullende telefonische interviews bij gemeentelijke, provinciale en regionale overheden

Respondenten

De enquête is verstuurd aan de gemeentelijk, provinciaal en regionaal beleidsmedewerkers zover bekend bij het Fietsberaad. De enquête is ook verstuurd via de nieuwsbriefmodule van het Fietsberaad. In totaal hebben 99 beleidsmedewerkers gereageerd. 22 respondenten werken bij een kleine gemeente (tot 20.000 inwoners), 47 bij een middelgrote gemeente (20.000 tot 50.000 inwoners) en 30 bij een grote gemeente (meer dan 50.000 inwoners).

Er hebben 10 beleidsmedewerkers van regionale overheden gereageerd en 11 beleidsmedewerkers van provincies en 1 beleidsmedewerkers van een waterschap.

Onderwerpen enquête

Regionale of lokale afdeling:

- overleg met Fietsersbond: frequentie, onderwerpen;
- toegevoegde waarde afdeling;
- taken afdeling;

- inhoudelijke kwaliteit adviezen;
- wijze waarop adviezen gegeven worden;
- concrete resultaten;
- waardering voor projecten.

Landelijk Bureau:

- beeld;
- belangrijkste taken;
- invloed van Fietsersbond;
- agendering door Fietsersbond;
- stimuleren fietsgebruik;
- investering in lokale en provinciale vrijwilligers.

Algemeen:

- leerpunten.

Kwalitatieve enquête en aanvullende telefonische interviews bij vrijwilligers van lokale afdelingen en provinciale teams

Respondenten

Er hebben 261 vrijwilligers gereageerd op de enquête. Helaas hebben 49 vrijwilligers de enquête maar gedeeltelijk ingevuld. De netto respons is 212 respondenten.

Onderwerpen enquête

Landelijk Bureau

- effect van Kaderondersteuning op eigen presteren;
- tevredenheid over Kaderondersteuning en beleidsadvies;
- relatie met Landelijk Bureau;
- communicatiemiddelen Landelijk Bureau;
- relevantie onderwerpen Landelijk Bureau;
- effecten en tevredenheid over werven vrijwilligers.

Effecten in regio of gemeente:

- concrete resultaten;
- relatie met gemeente of provincie.

Algemeen:

- leerpunten.

Bijlage 2: overzicht lokale afdelingen

Gemeente met eigen lokale afdeling

Almere
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Assen
Barendrecht
Berkelland
Binnenmaas
Bloemendaal
Boskoop
Breda
Bronckhorst
Brummen
Capelle aan den IJssel
Castricum
Culemborg
De Bilt
Den Bosch
Den Haag
Doetinchem
Dronten
Edam-Volendam
Ede
Eemnes
Eindhoven
Epe
Ermelo
Etten-Leur
Flevoland
Geldermalsen
Geldrop-Mierlo
Haaren
Haarlemmermeer

Heemstede
Heerhugowaard
Heeze-Leende
Heiloo
Hellevoetsluis
Hillegom
Hoek van Holland
Houten
Kampen
Katwijk
Krimpen aan de IJssel
Langedijk
Lansingerland
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Leudal
Leusden
Lingewaard
Maarssen
Maasgouw
Maassluis
Middelburg
Niedorp
Nijkerk
Noord-Oostpolder
Noordwijk
Oegstgeest
Oosterhout
Overbetuwe
Papendrecht
Renkum
Rhemen
Ridderkerk
Rijswijk

Roosendaal
Rotterdam (met specifieke afdeling voor Albrandswaard, Feijenoord-Charlois, Noord en Alexander
Schermer
Schiedam
Schouwen Duiveland
Sint Michielsgestel
Sliedrecht
Soest
Spijkernisse
Texel
Urk
Utrechtse Heuvelrug
Valkenswaard
Veenendaal
Veere
Veghel
Velsen
Vlaardingen
Vlissingen
Voorschoten
Vught
Waalre
Wageningen
Wassenaar
Weert
Woerden
Zeewolde
Zoetermeer
Zuiplas

Afdeling voor 2 tot 5 gemeenten

Drechtsteden	Dordrecht, Alblasterdam
Drenthe	Aa en Hunze, Midden-Drenthe, Westerveld
Enschede e.o.	Enschede, Haaksbergen, Losser
Haarlem e.o.	Haarlem, Haarlemmerliede, Spaarnwoude, Zandvoort
Helmond	Boekel, Gemert-Bakel, Helmond
Hengelo e.o.	Borne, Hengelo, Oldenzaal
Hilversum	Blaricum, Hilversum, Laren, Wijdmeren
Hoogeveen	Hoogeveen, De Wolde

IJmond-Noord	Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest
Langstraat	Heusden, Loon op Zand, Waalwijk
Meppel	Meppel, Staphorst
Midden-Limburg	Echt-Susteren, Roerdalen, Roermond
Naarden-Bussum	Bussum, Naarden, Huizen
Nieuwegein	Ijsselstein, Nieuwegein, Vianen
Noordoost-Brabant	Bernheze, Lith, Maasdonk, Oss
Nuenen	Nuenen, Gerwen, Nederwetten
Rheden-Rozendaal	Rheden, Rozendaal
Uden-Landerd	Landerd, Uden
Utrecht	Breukelen, Loenen, Utrecht, Wijk bij Duurstede
Utrecht NO	Baarn, Bunschoten
Utrecht ZO	Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg
Weesp	Abcoude, Muiden, Weesp
Westelijk Utrecht	De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater
Westelijke Mijnstreek	Beek, Schinnen, Sittard-Geleen
Zaanstreek	Oostzaan, Wormerland, Zaanstad
Zeeland	Tholen, Noord-Beveland, Rheimerswaal
Zeeuws-Vlaanderen	Hulst, Sluis, Terneuzen
Zeist	Bunnik, Zeist
ZO-Drenthe	Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen
Zutphen e.o.	Lochem, Voorst, Zutphen
Zwijndrecht	Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht
Zwolle	Heerde, Oldenbroek, Zwolle

Afdeling voor meer dan 5 gemeenten

Zuidoost-Brabant	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Laarbeek, Oirschot, Reusel-De Mierden, Son en Breugel
Groningen	Appingedam, Bedum, Bellingwedde, De Marne, Delfzijl, Eemmond, Groningen, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Menterwolde, Noordenveld, Oldambt, Pekela, Slochteren, Stadskanaal, Ten Boer, Tynaarlo, Veendam, Vlagtwedde, Winsum, Zuidhorn
Friesland	Achtkarspelen, Ameland, Boarnsterhim, Bolsward, Ferwerderadiel, Franekeradeel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, het Bildt, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Littenseradiel, Menaldumadeel, Nijefurd, Ooststellingwerf, Schiermonnikoog, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland
Rotterdam + regio	Bernisse, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, Korendijk, Middelharnis, Oostflakkee, Rotterdam, Strijen, Westvoorne
Nijmegen	Beuningen, Cuijk, Druten, Gennep, Grave, Groesbeek, Heumen, Mill en Sint Hubert, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Nijmegen, Ubbergen, West Maas en Waal, Wijchen
West-Brabant	Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Drimmelen, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht
Gorinchem e.o.	Aalburg, Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Werkendam, Woudrichem, Zederik
Midden-Brabant	Alphen-Chaam, Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Tilburg
Midden-Overijssel	Dalfsen, Dinkelland, Hardenberg, Hellendoorn, Hof van Twente, Ommen, Rijssen-Holtten, Steenwijkerland, Tubbergen, Twenterand, Zwartewaterland

West-Friesland	Andijk, Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Wervershoof,
Maastricht	Eijsden, Gulpen-Wittem, Maastricht, Margraten, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul
Parkstad Limburg	Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Voerendaal
Gouda	Bergambacht, Bodegraven, Gouda, Nederlek, Ouderkerk, Reeuwijk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen
Venlo	Beesel, Bergen, Boxmeer, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Sint Anthonis, Venlo, Venray
Noordwest-Veluwe	Barneveld, Elburg, Harderwijk, Nunspeet, Putten
Leiden e.o.	Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijkerhout, Teylingen, Zoeterwoude
West-Betuwe	Buren, Lingewaal, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel
Waterland	Beemster, Graft-De Rijp, Landsmeer, Purmerend, Waterland, Zeevang
Noord-Holland-Noord	Anna Paulowna, Den Helder, Harenkarspel, Schagen, Wieringen, Wieringermeer, Zijpe

Bijlage 3: eisen en randvoorwaarden subsidiebeschikking

De subsidie bedraagt 610.000 euro per jaar (prijspeil 2006). Dit bedrag wordt jaarlijks op 1 juli verhoogd met het loonbijstellingspercentage over het voorafgaande jaar.

Randvoorwaarden voor de jaarlijkse aanvraag van de subsidie:

- De Fietsersbond dient ieder jaar uiterlijk acht weken voor de aanvang van het boekjaar een subsidieaanvraag in bij de minister. In de aanvraag is opgenomen een activiteitenplan en een begroting.
- In het activiteitenplan is een overzicht gegeven van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd. Ook wordt aangegeven welke doelstellingen met de activiteiten worden nagestreefd en welke personele en materiële middelen daarvoor nodig zijn.
- De begroting geeft een overzicht van de voor het boekjaar geraamde inkomsten en uitgaven, voor zover die betrekking hebben op de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd. Alle begrotingsposten worden voorzien van een toelichting.
- De begroting bestaat, wat de kosten van instandhouding betreft, uit een vergelijking met de begroting van het lopende boekjaar en de gerealiseerde inkomsten en uitgaven van het jaar, voorafgaand aan het lopende boekjaar.

Randvoorwaarden voor gedurende het jaar:

- De Fietsersbond brengt uiterlijk 1 augustus van het lopende boekjaar aan de minister verslag uit omtrent de uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd, met inbegrip van een vergelijking met het ingediende activiteitenplan en de begroting.

Randvoorwaarden voor de vaststelling van de subsidie:

- De Fietsersbond dient uiterlijk binnen vier maanden na afloop van het jaar een aanvraag voor subsidievaststelling in bij de minister.
- Deze aanvraag gaat vergezeld van een financieel verslag, met een balans en de exploitatierekening met toelichting en een activiteitenverslag omtrent de uitvoering en de resultaten van de activiteiten.
- Deze aanvraag gaat vergezeld van een verklaring van de accountant.

In de subsidiebeschikking zijn ook randvoorwaarden over de egalisatiereserve opgenomen. De egalisatiereserve is bedoeld om schommelingen in inkomsten en uitgaven op te kunnen vangen. De reserve wordt gevuld met het verschil tussen de verleende subsidie en de werkelijke kosten van de activiteiten. In deze subsidieperiode heeft de Fietsersbond echter geen egalisatiereserve meer opgebouwd, aangezien zij in staat was alle geplande activiteiten uit te voeren.

Colofon

© XTNT EXPERTS IN TRAFFIC AND TRANSPORT | Utrecht 2011

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, scan, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van XTNT.

Titel	Evaluatie Subsidieregeling Fietsersbond 2007 Eindrapport
Samengesteld door	Jolanda van Oijen Esther Brouwers
Projectnaam	Evaluatie subsidieregeling Fietsersbond
Projectnummer	010A
Datum	27 juli 2011
Bestandsnaam	P:\2011\010A Min I&M Evaluatie Fietsersbond\Rapportage\Eindrapport\Eindrapport Evaluatie subsidie vereniging Fietsersbond.doc
Contactadres voor deze publicatie	XTNT Experts in Traffic and Transport St. Jacobsstraat 16 Postbus 51 3500 AB UTRECHT

Gaan waar anderen niet gaan

XTNT Experts in Traffic and Transport is een ambitieus adviesbureau, dat opereert op het brede terrein van verkeer en vervoer. Wij geven inhoudelijk advies en begeleiden het proces om tot dat advies te komen. Het liefst doen wij dat in een bestuurlijk en/of maatschappelijk bewogen omgeving, zodat onze kennis en vaardigheden op het gebied van communicatie volledig tot hun recht komen.

Onze adviseurs gaan voor uitstekende service en topkwaliteit. Zij zijn oprecht geïnteresseerd in mensen en durven te gaan waar anderen niet gaan. Een spraakmakende en vernieuwende aanpak heeft voor hen de voorkeur boven de platgetreden paden.

Door met u een partnership te vormen, komen wij gezamenlijk tot het gewenste resultaat. Wat dat resultaat is, spreken wij af bij de start van het project. Wij visualiseren dit in de vorm van het waardebod. Uw feedback op onze prestaties en onze manier van werken zien wij als kansen om onze dienstverlening te verbeteren.